

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

10 januari 1986

Jaargang 6, nummer 10

Kamer blijft bij wijzigingen in wet studiefinanciering

De Tweede Kamer houdt in grote lijnen vast aan haar kritiek op de studiefinancieringsvoorstellen van minister drs. W.J. Deetman. Dat blijkt uit het juist voor het kerstecras afgeronde eindverslag van de kamer over deze voorstellen. In een eerdere schriftelijke gedachtenwisseling kwam Deetman de kamer op geen enkel punt tegemoet. Hoewel de beide regeringspartijen akkoord gaan met de hoofdlijnen van het wetsvoorstel op de studiefinanciering wil vooral het CDA daarin nog de nodige wijzigingen aanbrengen. Deze fractie vindt dat meer geld voor de studiefinanciering beschikbaar moet komen.

Het beginsel van de budgettaire neutraliteit moet volgens CDA-woordvoerder dr. Ad Lansink (CDA) zo worden uitgelegd, dat de datum van invoering van het nieuwe stelsel – nog altijd 1 oktober van dit jaar – bepalend is voor de financiële ruimte. Lansink verwacht dat de huidige studiefinanciering op die datum al met al meer geld zou kosten dan de ruim 3,2 miljard waarvan het kabinet uitgaat. Dat meerdere moet dan ook in de berekeningen worden meegenomen, zo vindt Lansink. Hij wil met dat geld het studentenbudget enigszins verhogen en verder een regeling treffen voor studenten die nu wel recht hebben op kinderbijslag en straks niet op studiefinanciering, zoals Nederlandse studenten in het buitenland. Verder houdt het CDA vast aan haar voornemen de bijdragevrije voet voor de ouders op te trekken tot ruim 27000 gulden. Opmerkelijk is dat Lansink ook de mogelijkheid openlaat om – zoals de PvdA wil – iedere student verplicht een bedrag te laten lenen. Lansink voelt niet veel voor die verplichting maar wil daar mogelijk toch mee akkoord gaan als andere wijzigingen niet mogelijk zouden blijken. De PvdA wijst – met D66, CPN, PSP en PPR – het stelsel af. PvdA-woordvoerder drs. J. Wallage is alleen na ingrijpende wijzigingen bereid aan de voorstellen van Deetman mee te werken. Een meerderheid van de Kamer blijkt voor gehandicapte studenten een uitzondering te willen maken van de leeftijdsgrens van 30 jaar, zoals die in de toekomst gaat gelden.

Behoud van bijstand

Voor het overige gaan CDA en VVD akkoord met die grens, al blijft het CDA nu om studeren met behoud van een (bijstands-)uitke-

ring ook in het WO en HBO mogelijk te maken. Voorts wil de kamer dat een regeling voor weigerachtige ouders blijft bestaan: Als ouders weigeren te betalen aan de studie kan dan een volledige studiefinanciering worden toegekend, onafhankelijk van het ouderlijk inkomen. De Kamer wil ook dat de Raden van Arbeid ingeschakeld worden bij de uitvoering van het stelsel van studiefinanciering. Als gevolg van het afschaffen van de kinderbijslag voor boven-18-jarigen komen bij de raden 900 mensen zonder werk. Waar het nieuwe stelsel van studiefinanciering een stuk ingewikkelder is dan het huidige en er in het verleden bovendien meermalen ernstige kritiek is geweest op het functioneren van de Centrale directie studiefinanciering zou voor die mensen een taak zijn weggelegd, zo vinden PvdA, CDA en VVD.

Gratis ziektekostenverzekering

Ook voor de kwestie van de ziektekostenverzekering voor studenten wil de kamer een betere oplossing. Volgens de meeste kamerfracties moeten alle studenten daarbij over een kam worden geschoren, al bestaat verschil van mening over welke kam: de PvdA houdt vast aan het verplichte ziekenfonds, CDA en VVD voelen meer voor de studenten-ziektekostenverzekeringen. In beide gevallen komt de gratis medeverzekering van studenten bij hun ouders te vervallen. De Kamer vindt tenslotte dat in het wetsvoorstel op de studiefinanciering meer garanties moeten worden gegeven dat in de toekomst een grotere onafhankelijkheid van de ouders mogelijk wordt. Minister Deetman daarvoor alleen 50 miljoen van de rente-opbrengsten op leningen bestemmen.

Bert Bakker/UP

Uitneem-Observant

Twee extra bijlagen maken deze Observant dikker dan gewoonlijk: de Studium Generale-bijlage zit in het midden en als U die eruit hebt genomen, zit de Hamburger met vier pagina's in het midden. Zonder die twee bijlagen blijft er toch nog een hele Observant over.

Lustrum begonnen

Met een academische zitting in de Sint Janskerk is de viering van het tienjarig bestaan van de universiteit ingezet. Bij die gelegenheid werden vier eredoctoraten uitgereikt. Op de foto ontvangt de Franse hoogleraar Jacques Caen de bijbehorende versierselen uit handen van zijn erepromotor, prof. dr. R. Zwaal. Na de academische zitting volgden een voettocht over een wonderig Vrijthof, een receptie in het Stadhuis en een klinkende feestavond.

Voor de verdere lustrumfeestiviteiten raadplege men de achterpagina.

Een slag is alvast gewonnen: de festiviteiten trekken bijzonder veel publiciteit, hetgeen uitdrukkelijk de bedoeling was van de organisatoren.

CDA vraagt meer voor tweede fase

De CDA-fractie in de Tweede Kamer wil dat de overheid verantwoordelijk is voor de tweede-fase-beroepsopleidingen tot psycholoog, manager/bedrijfskundige en accountant. Het CDA vraagt waarom niet is gekozen voor bekostiging van de tweede fase door de overheid en gedifferentieerde onderwijsbijdragen van de deelnemers. De woordvoerder van deze partij, dr. A. Lansink, schrijft dit in zijn reactie op het wetsvoorstel tot aanpassing van de Wet Tweefasenstructuur van minister drs. W.J. Deetman. Hierin stelt Deetman voor de overheid alleen de bekostiging van de medische tweede-fase opleidingen, de opleiding tot leraar en tot wetenschappelijk onderzoeker (via de AIO, assistent in opleiding) te laten betalen. Alle andere beroepsopleidingen, met uitzondering van die tot wijsgeer, zouden door anderen bekostigd moeten worden. De overheid kan daarbij hooguit een startsubsidie geven.

Bij de totstandkoming van de Wet op de Tweefasenstructuur in 1981 was het de bedoeling alle tweede fase-opleidingen door de overheid te laten betalen, maar het geld dat daarvoor nodig was werd door de toenmalige onderwijsminister Dr. A. Pais niet gereserveerd. Handhaving van de oorspronkelijke wet zou

jaarlijks enkele honderden miljoenen kosten.

30% Doorstroom

De door Deetman voorgestelde tweede fase gaat uit van een volledige doorstroming van eerste fase-afgestudeerden in de medische richtingen (arts, tandarts, dierenarts, apotheker), zo'n 2000 plaatsen per jaar. Voorts kunnen 1000 studenten een opleiding tot leraar volgen en komen 5100 plaatsen voor aio's tot stand, waarvan 1000 als tweejarige ontwerpersopleiding. Gemiddeld zal ca. 30% van de studenten die de eerste fase hebben afgerond kunnen doorstromen naar de tweede fase. Behalve het CDA heeft ook de PvdA-fractie in de Tweede Kamer moeite met het uitgangspunt dat de overheid afziet van de verantwoordelijkheid voor de overige beroepsopleidingen. PvdA-woordvoerder drs. J. Wallage vindt dat de overheid tenminste de verantwoordelijkheid moet behouden voor de planning en de prijsstelling van tweede fase-opleidingen, en tenminste gedeeltelijk ook voor de bekostiging ervan. Volgens de PvdA kan dat niet worden overgelaten aan het bedrijfsleven; er kan best maatschappelijke behoefte aan opleidingen bestaan zonder dat dit tot uitdrukking komt in een bereidheid van het bedrijfsleven om die oplei-

dingen te betalen. De VVD vindt wel dat de totstandkoming en financiering van tweede fase-beroepsopleidingen aan het marktmechanisme kan worden overgelaten. CDA en PvdA zijn het verder niet eens met minister Deetman dat voor tweede fase-beroepsopleidingen studiefinanciering niet nodig is, omdat de hoge collegegelden in de tweede fase de toegankelijkheid anders te zeer kan aantasten.

AIO OK

Een meerderheid van de Kamer, bestaande uit PvdA en VVD, gaat wel akkoord met de introductie van de assistent-in-opleiding, de AIO, als vormgeving van de opleiding tot wetenschappelijk onderzoeker, evenals met de mogelijkheid voor HBO-studenten in aanmerking te komen voor een AIO-plaats. Beide fracties zetten wel vraagtekens bij het salaris van de AIO, dat oploopt van 1758 in het eerste, tot 3133 gulden in het vierde jaar van de aanstelling. Zij vrezen dat vooral het beginsalaris te laag is om de concurrentie met het bedrijfsleven om de afgestudeerden aan te kunnen. De PvdA vindt dat de instellingen meer vrijheid moeten hebben om die beloning anders vast te stellen.

Bert Bakker/UP

Gekozen lid

In de nummers van de Observant van 05-12 (jaargang 6 no.8) en 19-12 (jaargang 6 no.9) wordt bericht over de verkiezing van dr. K. Dittrich als lid van het College van Bestuur. In die context wordt door de redacteur in beide nummers beschreven hoe de voordracht van de vertrouwenscommissie er zou hebben uitgezien. Hoe de redacteur aan deze informatie is gekomen moet binnen deze Universiteit helaas als minder relevant worden beschouwd. Ik wil er slechts op wijzen dat de door de redacteur versochte informatie onjuist is. Ik wil in dit verband als voorbeeld noemen dat de vertrouwenscommissie weliswaar een gesprek heeft gevoerd met prof. dr. J.M. Greep, maar dat de vertrouwenscommissie hem niet kandidaat heeft gesteld om de eenvoudige reden dat hij zichzelf niet als kandidaat wenste te beschouwen. Hij stond dus niet op de derde plaats! Daar waar de commissie er steeds naar heeft gestreefd de vertrouwelijkheid van haar werkzaamheden - en dit vooral ter bescherming van diegenen die zich kandidaat stellen - volledig te handhaven, geeft een dergelijke gemakkelijk te vermijden onnauwkeurigheid niet alleen mij een nare bijsmaak bij een overigens naar veler mening adequaat verlopen procedure.

Mr. E.G.J. Steur, voorzitter
Vertrouwenscommissie
Universiteitsraad

Hoom, zwiet hoom

Door een organisatorische mislukking stond ik al in de druilerige regen op het vliegveld Zestienhoven terwijl mijn koffer vol kerstpakketten en andere smokkelwaar nog ergens in Noord-Amerika twintig graden vorst moest doorstaan. Soepel werd een schadeclaim ingediend en vervolgens kon ik de pap en de mam weer in de armen sluiten. Hè, lekker! Regen, wind, vorst, sneeuw... ik was wel weer eventjes toe aan enig ouderwets kwakkelen. Die strakblauwe Californische lichten zijn leuk hoor, maar soms is met tegenwind en striemende regenvlagen over de polderdijk ook wel weer eens leuk.

Loop ik nu alwéér te klagen over de VS van A? Is dan zelfs het prachtige weer reden tot lamenteren? U heeft nog weinig goeds van me gehoord, hè? weet je wat, -goed voor-nemen!- dit komende semester zal ik jullie trouwe Observantoren ook eens wat leuke anecdotes vertellen; het uitgaansleven in San Francisco en de hippiescene in Berkeley bieden méér dan voldoende aanknopingspunten. En ook de universitaire Berkeleyaanse cultuur is behoorlijk lachwekkend, dus dat zit wel snor.

Enfin, twee dagen nadat ik zonder koffer neerplofte in een Rotterdamse polder tupte ik in mijn Eend het Zuid-Limburgse weer binnen. Werkelijk waar, lezertjes, de tranen stonden mij in de ogen toen ik de Maas kruiste en mijn automobieltje op de Looiersstraat tot stilstand bracht. Mestreech! Het klonk nog hetzelfde, rook nog hetzelfde, voelde nog hetzelfde... Ik logéerde zelfs op mijn eigenste oude kamer (hoe-wel dme me wel acht maal zo groot toescheen; mk vulde die kamer met bergen donkerbruine meubels, sta-

pels boeken en kopietjes en heuvels kranten waarop een oud-papier-handelaar jaloers zou zijn)! len dissonant: De Dikke omgeturnd in ballentent, kan dat zomaar?

Nog eventjes verder over die tranen en zo. Emoties... Het is werkelijk overdonderend, je hart zwelt van tevredenheid en trots, om te merken dat je zo'n boel vrienden hebt. Ik heb dagenlang full-time foto's kunnen laten zien, kon eigenlijk geen café binnengaan of ik trof er wel weer iemand die even belangstellend naar mijn belevenissen vroeg. Lui, ik houd van jullie! Niet alleen omdat jullie Vriend(inn)en-/Kennissen/Bekolpen mijn genuanceerdheid te weervinden: 'Hoe was het, daar?' En ik, dan: 'Blbbbbb, Amerikanen, reutelreutel, bèèèh, kapitalisten...', en vervolgens de reactie: 'Nou, op de foto's schijn je je anders best te vermaken!' Tja, da's waar: ik vermaak me er ook best. Het is een aardig land om éventjes te zijn. Een jaartje, iets langer misschien... maar emigreren? Geef mij Maastricht maar!

Bericht uit Maastricht

Evelyne de Leeuw

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur
en politiek

Vacature
Planning &
Begroting

De commissie planning & begroting adviseert de Universiteitsraad omtrent onderwerpen als de (herziene) begroting, formatiegeldplannen, voorwaardelijke financiering, fondsvorming en de toepassing van het PGM-model. De advisering geschiedt voor het merendeel op basis van voorstellen afkomstig van het College van Bestuur. De commissie vergadert éénmaal per maand op dinsdag of woensdagmiddag vanaf 15.00 uur. Voorbereiding en vergadering vergen tezamen gemiddeld één volledige werkdag per maand.

Door de benoeming van de heer Dittrich tot lid van het College van Bestuur is ontstaan de vacature

Commissielid,
niet-raadslid.

Zij die belangstelling hebben voor deze functie worden verzocht uiterlijk maandagmorgen 14 januari 1986 een schriftelijke gemotiveerde kandidaatstelling te bezorgen bij de griffier van de Universiteitsraad, de heer M.J. Basie, kamer 204 Hoofdgebouw. Bij hem zijn nadere inlichtingen verkrijgbaar.

Gelet op een evenwichtige samenstelling van de commissie gaat de voorkeur uit naar een kandidaat vanuit de faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Vrouwen worden met nadruk uitgenodigd te solliciteren.

Paartjes

Maastricht. Te koop vrijst. woonhuis in villastijl met CV (gas), berging en tuin. Grondopp. ca. 420m². Goed onderhouden. op korte termijn.

Met o.a. 2 kelders; L-vorm. woonk. ca. 33 m² met erker, keuken; 3 slaapk. op te verd., badk; 2e verd. via vaste trap slaapk. en CV-ruimte. Gesitueerd in stadsdeel Scharn. Vr.pr f 235.000,-. Inl. via makelaar Pustjens, tel. 04408-1423.

Vierpits gasfornuis met oven af te halen. Werkt nog prima. Telefoonnummers: 04409 - 3641(huis) of toestel 579 (BMC).

Gevraagd: judopak voor een jongen van tien jaar (maat 140/152). Telefoon: 04409 - 3641 (huis)/ 579 (BMC).

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris),
Erik de Graaff
Ton Hamelers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie:

Bart Brouwers
Ton Hamelers,
Jacques Herraets (eindredacteur),
André Cremer
Lucia Geurts
Paul Gobée
Judith Habets
Toine Houben
Evelyne de Leeuw,
Jan Mokkenstorm
Redactie-assistente:
Liesbeth van Hoof
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Franco Gori
Tekeningen: John Prop, Raph de Haas, Benoit Hermans
Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, tel. 043-624938
werkdagen bereikbaar na 18.00 uur,
vrijdag de hele dag.
Tarieven op aanvraag
Paartjes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), TH-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad (Utrecht), Universiteitskrant (Groningen) en Wageningen Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Esther Hageman

BOEKHANDEL
Bergmans

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-210825

De BOEKHANDEL waar je wat aan hebt.

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

HET AUTOBEDRIJF VOOR
DOELGERICHT AUTO-ONDERHOUD

REMSERVICE / AUTOSERVICE
PETER BANCKEN
HEERDERDWARSSTRAAT 25, MAASTRICHT TEL. 043-626584

ATE-REMSERVICE • ATE-REMSERV

Ik studeer economie,
dus je hoeft mij
niet te vertellen
waar ik het beste
voor mijn geldzaken
terecht kan.

Ik ben bij de ABN.

Het ABN Studentenkant: een prima studentenrekening met een gunstige rente en een aan jouw situatie aan te passen verzekering. Zoals een ziektekostenverzekering (uit te breiden met een tandartskostenverzekering) of de combinatie van een aansprakelijkheids-, inboedel-, ongevallen- en reisverzekering. De premie betaal je per maand. Automatisch, via je ABN Studentenkant. Waarbij je ook cheques kunt aanvragen. Alle informatie krijg je bij ons kantoor.

ABN Bank

Tien jaar eenzaamheid

Het zou de Rijksuniversiteit Limburg waarschijnlijk meer moeite kosten uit de publiciteit te blijven dan weer eens de aandacht op zich te vestigen. De universiteit is na tien jaar legitiem functioneren nog steeds een omstreden instelling. Als ergens over bezuinigingen of de ondoelmatigheid van het onderwijs wordt gesproken, wenden alle ogen zich tot de kleuter van het wetenschappelijk onderwijs. Die hoeft daar eigenlijk niet zo rouwig om te zijn: iedere aanval geeft de gelegenheid iets terug te zeggen en gelukkig heeft de universiteit wapens om mee te schermen.

geleden. Minister Deetman zag een prachtkans om te bezuinigen door de nieuwbouwplannen van het academisch ziekenhuis te schrappen. Had de universiteit immers niet een basisfilosofie waarin een dergelijke voorziening als minder gewenst werd beschouwd? Het voornemen van Deetman bleek een politieke misrekening van de eerste orde. Onder grote druk uit de provincie en het parlement moest hij terugkomen op zijn voornemen. Vanaf dat moment moesten de meest fervente aanhangers van de basisfilosofie inzien dat de werking van het stuk hoofdzakelijk beperkt bleef tot wat men zelf binnen de muren van de universiteit in de hand heeft: onderwijs en onderzoek. Om de gezondheidszorg zo radicaal te veranderen is meer nodig dan een universiteit van goede wil.

Gedateerd

Vorig jaar is de Basisfilosofie naar de achtergrond geschoven. Het stuk is geschreven om te werven en onder invloed van tien jaar realiteit gedateerd, concludeerde de commissie die was ingesteld om het te herformuleren. De opdracht werd teruggegeven nadat er bijna twee jaar lang nauwelijks iets mee gebeurd was. Voordat het stuk definitief in het universiteitsmausoleum wordt bijgezet, zal er een onderzoek uitgevoerd worden naar de plaats en functie van de universiteit in de Westeuropese samenleving, waaraan nieuwe ideeën ontleend

kunnen worden om de universiteit een organische plaats in haar omgeving te laten innemen. Wie zit te treuren over het verlies van de Basisfilosofie moet maar bedenken dat veel van de voorgestelde vernieuwingen zijn gerealiseerd en in wijde kring buiten de universiteit erkenning hebben gevonden. Het argument dat dogma's moeilijk binnen een wetenschappelijke instelling passen, gebruikte men liever niet zolang men geen uitgesproken ideeën heeft over de functie van een universiteit in haar omgeving; er zijn al genoeg cynici onder ons die de universiteit als een instituut voor beroepsopleiding zien.

Schuiver

De profilering van de universiteit zal het komende decennium ook een belangrijke rol spelen bij het werven van studenten. Het College van Bestuur heeft daarvan al een topic gemaakt in de publiciteitsgolf die de tiende verjaardag veroorzaakt. De schuiver die rector magnificus Bonke maakte door een studentenaantal van 3500 aan het eind van het volgend decennium op de koop toe te nemen, als de reputatie van onderwijs en onderzoek maar goed was, is handig omgebogen tot de aanzet voor een campagne om nieuwe studierichtingen binnen te halen. De minister heeft de keuze beperkt tot varianten die aansluiten bij de bestaande faculteiten. Binnen die grenzen moet de universiteit zien te groeien tot een studenten-

aantal van zesduizend, waarvoor de middelen al zijn toegezegd. Die grenzen zijn in Maastricht nooit erkend, want heeft Deetman indertijd als kamerlid niet laten vastleggen dat de universiteit volwaardig moet worden? Maar of in het land zonder grenzen binnen afzienbare tijd een beta- of gammafaculteit te verwachten is, moet ernstig worden betwijfeld. Al roken de schoorstenen van DSM nog zo hard, al zien zoveel jongelui iets in Liberal Arts, al heeft de vertalersopleiding een opwaardering van haar dubieuze status nog zo hard nodig en al is Deetman niet het eeuwige politieke leven beschoren, uitbreiding van het wetenschappelijk onderwijs zit er gewoon niet in. Als volgend jaar de TVC-periode afloopt moet er iets nieuws bedacht worden om de grote terugloop van studentenaantallen op te vangen. Misschien treffen we

over tien jaar op de persconferentie een College van Bestuur aan dat zich op de borst klopt omdat het niet de Rijksuniversiteit Limburg is, die is opgedoekt.

Jacques Herraets

We mogen het groepje heren dat zich in 1970 een weekend terugtrok in het Esso Motor Hotel in Born dankbaar zijn dat zij zich bewust waren van de noodzaak om iets totaal anders te bedenken dan een traditionele universiteit. De angst om niet voor vol te worden aangezien als men afweek van de traditie verloor het godzijdank van het inzicht dat de bestaansgrond moest liggen in het afwijken van tradities. Dat besef werd niet alleen ingegeven door het gevoel dat er iets schortte aan het traditionele wetenschappelijk onderwijs. Men wist maar al te goed dat de beslissing om in Limburg een universiteit te vestigen door politieke overwegingen was ingegeven, al blijft de man die de beslissing nam, dat tot op de dag van vandaag ontkennen. Volgens Veringa was aangetoond dat er een capaciteitsprobleem in het wetenschappelijk onderwijs op handen was en dat dit het best kon worden opgelost door het vestigen van een nieuwe instelling in een gebied dat met voorzieningen was onderbedeeld.

Glibberig

De oprichters van de universiteit hebben die argumenten niet als bestaansgrond willen overnemen. Zij zagen meer in vernieuwing van onderwijs, onderzoek en gezondheidszorg en legden die voornemens vast in de Basisfilosofie. Hoe glibberig die politieke argumenten waren bleek alleen al uit de beslissing om al in 1974 de eerste studenten als "cursisten" binnen te halen in plaats van af te wachten tot de universiteit haar wettelijke status kreeg. Niettemin zijn in de voorbije tien jaar de politieke argumenten herhaaldelijk van stal gehaald om pleidooien kracht bij te zetten. Het meest frappante voorbeeld was de strijd om het academisch ziekenhuis drie jaar

Lustrum: pas op de plaats

"Een volwaardige universiteit met zesduizend studenten in 1990. Voortbouwen op de basisfilosofie: uitwerken van het bijzondere Maastrichtse onderwijssysteem." Dat zijn de themata voor dit lustrum als begin van een nieuwe periode voor de Maastrichtse universiteit. Dat waren ook de topics tijdens de persbijeenkomst, die maandag werd gegeven ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de universiteit. Geen nieuws dus waarvoor de journalisten vanuit alle windstreken - al dan niet per vliegtuig aangevoerd naar Maastricht waren gekomen. Ook voor het programma van wetenschappelijke en sociaal-culturele activiteiten in het kader van het lustrumjaar had men niet de verre tocht hoeven te maken. Symposia over hart- en vaatziekten, lokale politiek in Limburg, technologie, arbeid en economie, de rechtswinkel, gezondheidswetenschappen, onderwijs en mensenrechten. Een congres van Network en een studiebijeenkomst van jonge rectores magnifici, om het vak te leren. Activiteiten, die ook in een "gewoon" jaar wel hadden plaats gevonden, maar nu - volgens rector Bonke - met een "lustrumsausje zijn overgoten". Slechts één activiteit is ge-

wijd aan de plaatsbepaling en toekomst van de alma mater. De onlangs in het leven geroepen Werkgroep 6000 organiseert medio november een congres over "De ontwikkelingen van de Rijksuniversiteit Limburg in de komende tien jaar". Daar zal een poging worden gedaan vanuit een pas op de plaats een stevige stap voorwaarts te maken.

Wat betreft de overige activiteiten kon er maandag ook weinig opzienbarends worden verteld. Er werd door rector Bonke, die het lustrumprogramma kort meedeelde ook nauwelijks enige aandacht aan besteed. "Feesten organiseren laten we over aan de studenten, die kunnen dat veel beter dan wij..."

De opkomst voor de persbijeenkomst was niet slecht. We signaleerden medewerkers van de twee regionale en twee landelijke kranten, een aantal universiteitsbladen en zowaar ook van Veronica en Libelle. De verzorging was prima: koffie met vlaai in overvloed ("Ga gerust Uw gang. Het is hier een systeem van zelfbediening, net als bij ons onderwijssysteem", grapt College-voorzitter Van den Biggelaar), een lekkere lunch (drie gangen), een uitstapje naar de diverse

universitaire gebouwen en een gratis vliegreisje voor de verre pers. En niet te vergeten een monumentale persmap, nog net op tijd klaar voordat de journalisten weer huiswaarts keerden. Daarin konden ze nog eens rustig lezen, hoe goed het allemaal gaat in Maastricht. Tevreden studenten, hoog studierendement, internationaal befaamd vanwege het onderwijssysteem, extra geld voor onderzoek en gelegen in de mooiste stad van het land. Je wordt er stil van. Zelfs het kritisch journalistenbezoek had geen vragen. Of toch, één: hoe zit het nu met die zesduizend studenten in 1990? Laat U dat streefgetal maar varen? "Welnee", zegt collegevoorzitter Van den Biggelaar. "Nou ja", zegt rector Bonke, "Zesduizend is geen heilig getal." "Bovendien", zegt Van den Biggelaar "zijn we nooit accoord gegaan met de door het ministerie genoemde, te hoge instroom-getallen." "Maar we blijven streven", zeggen beiden. "We zien met vertrouwen de toekomst tegemoet."

Dan kunnen we ons nu met een gerust hart in het lustrum storten.

Lucia Geurts.

Uw beste wensen

Tussen Kerstmis en Nieuwjaar bereikt mijn narcisme zijn jaarlijkse hoogtepunt. De trouwe fanclub bedekt dan met haar kerstkaarten de schoorsteenmantel. Ook dit jaar geniet ik weer van zeventien winterlandschappen met schaatsers, negen Kerststallen, een tiental brandende kaarsen met klok, wat buitenlandse season greetings en de huisvljft van mijn petekinderen. Al jaren ontbreekt mij de lust hen allen een kaart terug te zenden.

Een beetje psycholoog belooft ook slechts af en toe. Dat werkt veel beter. Ook dat weten we uit Skinner's beroemde duivenexperimenten. Toen deze eens door zijn onderzoeksbudget heen was en geen dollarcent aan duivenvoer meer uit kon geven kon hij zijn vogels slechts af en toe voor een geleerd kunstje belonen. En zie, de beesten leerden nog sneller.

Onder het hoofdstuk "intermitterende bekrachtiging" is dit bijproduct van universitaire bezuinigingen nu in de psychologische handboeken terecht gekomen. Wie wil begrijpen hoe mensen verslaafd raken aan bijvoorbeeld gokken moet dat hoofdstuk maar eens lezen.

Ook mijn fanclub heb ik op zo'n af-en-toe bekrachtigingsschema gezet. Vandaar hun grote trouw. Dit jaar reserveer ik mijn beste wensen voor een goede gezondheid voor mijn jongste petekind en het college van bestuur, dat gezien de f 7.000.000,- die het op de personeelsbegroting wist te bezuinigen niet aan het gokken verslaafd lijkt te zijn. Het college wens ik succes bij het opsporen van de 6000 studenten, die de Maastrichtse universiteit in 1990 moet gaan herbergen. Die 6000 zijn er niet maar met het oprichten van enkele invoerende afstudeerichtingen als recreatiekunde en regionale ontwikkelingswetenschappen moeten we toch een eindje komen. Stuur het college dus geen kerstkaart bij de oprichting van iedere nieuwe kunde. Doe het af en toe. Maar dan op groot formaat.

Ad Appels

Voorvechter eerste lijn vertrekt naar ziekenhuis

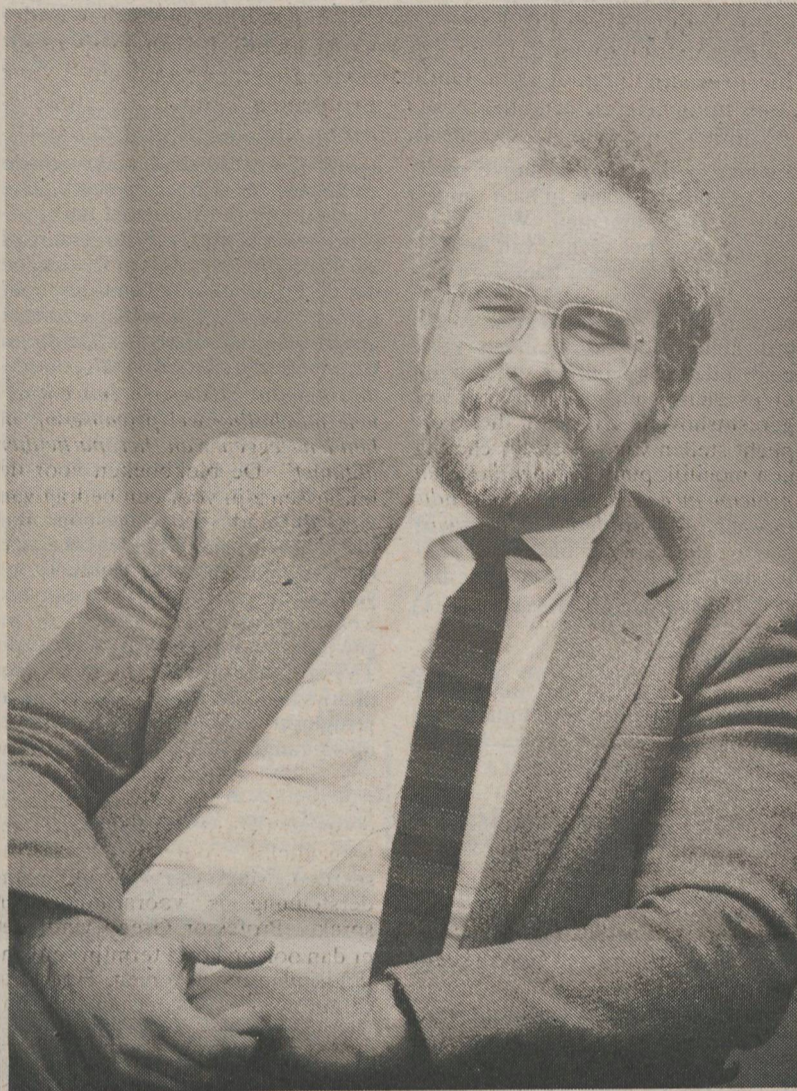
"We moeten zorgen dat we niet indutten"

Tom Rijntjes, lid van de capaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde en vice-decaan van de Medische Faculteit, gaat de universiteit verlaten. Op 15 januari vertrekt hij naar Weert, waar hij een functie als directeur Patiëntenzorg van het Sint Jansgasthuis aanvaard heeft. Daarmee sluit Tom Rijntjes een universitaire loopbaan af van zes jaar waarin hij zowat elke rol in het onderwijs vervuld heeft, betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het Praktisch Medisch Onderwijs in de Huisartspraktijk en zich heeft ingezet voor de versterking van de eerste lijn van de gezondheidszorg. De laatste jaren heeft hij zich uitgebreid bemoeid met het wel en wee van de medische faculteit als lid van het faculteitsbestuur. Genoeg aanleiding om deze spraak- en smaakmakende figuur aan het woord te laten.

...een liefde voor het onderwijs...

"Ik ben in Utrecht opgeleid. Tijdens en na mijn studie heb ik nog een tijdje in Suriname gewerkt. Toen ik terugkwam ben ik gaan samenwerken met een huisarts in Maarn. Ik had toen nogal wat onvrede over het functioneren van de huisarts in de gezondheidszorg. We zijn toen gaan werken aan de opzet van een gezondheidscentrum. Dat was zo rond 1971, voor die tijd dus min of meer een novum. We kregen veel reacties in de trant van: waar zijn jullie nou mee bezig, een supermarkt maken van je praktijk? Gelukkig waren er ook wel positieve reacties. Wel, die praktijk groeide en na verloop van tijd liep er heel wat volk rond: studenten, arts-assistenten, wijkverpleegkundigen, maatschappelijk werkers, noem maar op. Een hele stoet. Het had een enorme hoeveelheid energie gekost om dat gezondheidscentrum draaiende te krijgen. Voordat mensen met elkaar durven samenwerken, kritiek op elkaars vak durven geven, dat vergt een hoop tijd, veel praten. Enfin, dan kom je zo na tien jaar bij een punt dat je eens kijkt en denkt van: goed, dit loopt nou, maar wil ik dit tot mijn vijftenzestigste blijven doen? In de eerste plaats dacht ik: als ik zo doorga op deze slopende manier, ben je over een paar jaar opgebrand. Bovendien had ik in die tijd een liefde voor het onderwijs opgevat, en wilde ik dat intensiever gaan doen. Dan is er een medische faculteit in oprichting in Maastricht met een heel nieuw onderwijssysteem, bovendien nog gericht op de eerstelijnsgezondheidszorg, daar wilde ik bij zijn. Zo kwam ik in 1980 terecht bij Huisartsgeneeskunde."

"De gezondheidszorg is opgedeeld in zogenaamde échelons, in lijnen. In die optiek is het veelal zo dat een huisarts als eerstelijnswerker 'zijn' patiënt aflevert aan de deur van het ziekenhuis, waar de tweede lijn begint. Daar blijft ie dan wachten tot de patiënt er weer uitkomt, dan nog wat heen en weer geschrijf en wat kankeren op elkaar, ik zeg het maar heel badinerend, maar dat is natuurlijk een verkeerde kijk op het bedrijven van gezondheidszorg. Wat je moet doen als huisarts, is

Tom Rijntjes

zorgen dat je medeverantwoordelijk blijft voor de patiënt in het ziekenhuis. Wat je dan bijvoorbeeld kan doen, en ik deed dat in mijn tijd als huisarts, is de patiënt opzoeken in het ziekenhuis, de status lezen, je opmerkingen erbij schrijven en er je telefoonnummer bij vermelden. Na verloop van tijd merk je dan dat een kinderarts je belt en zegt: ik heb het gelezen, we zijn dit en dit van plan, maar misschien kan jij dat wel thuis?"

...ik was niet meer die huisarts die zich zo nodig met alles moest bemoeien...

"Zo ontstond er een dialoog, een band tussen huisarts en specialist, waardoor op korte termijn die zorg voor de patiënt geregeld kon worden die voor hem op dat moment het beste was. Dat functioneerde heel goed. Ze kenden me op de afdeling, ik was niet meer zo die huisarts die zich zo nodig met alles moest bemoeien, maar iemand met wie goede afspraken te maken waren. Er zijn natuurlijk dingen waar je als huisarts geen kijk op hebt en omgekeerd zijn er zaken waar de specialist geen weet van heeft. Maar die bespreek je dan juist. Op die manier stapten we over de grenzen van de échelons, en vervaagden de grenzen tussen de huisarts en de klinische geneeskunde. Het ging om de zorg die aan de patiënt verleend werd, en niet zozeer door wie."

"In het ziekenhuis in Weert heeft

een reorganisatie plaatsgevonden, en als sluitstuk daarvan is een nieuwe directie benoemd. Zo was er dus ook een nieuwe directeur patiëntenzorg nodig. Vanuit mijn ervaringen met de wording van het academisch ziekenhuis Maastricht, met het management van de faculteit, vanuit mijn interesse voor organisatiestructuren in de gezondheidszorg heb ik ja gezegd tegen die vacature. Hoe ik de zaken precies aan ga pakken, weet ik nu nog niet. Eerst ga ik me oriënteren hoe zo'n bedrijf in elkaar steekt. Maar het zoeken naar een organisatiestructuur waarin artsen met elkaar, dus ook met de huisartsen, overleggen over hun functioneren en het beleid ten aanzien van patiënten, is wel een van mijn prioriteiten. Een patiënt hoeft geen acht dagen te wachten in een ziekenhuisbed tot de chirurg een paar hechtingen verwijderd. Een wijkverpleegkundige kan dat ook, en als die hechtingen het enige probleem zijn kan die patiënt net zo makkelijk naar huis."

...of van die mensen die vragen waar ze hier college kunnen geven...

"Van het hele experiment van deze faculteit vind ik het onderwijssysteem het beste gelukt. Wel ben ik bang dat we niet gaaf kunnen houden wat we tot nu toe met veel moeite ontwikkeld hebben. Er is op dit moment een soort stabilisatie gaande in het onderwijs. Die is

goed, je moet op een gegeven moment zeggen: dit is het curriculum waar we van uitgaan. Toch moet je uitkijken dat juist in deze fase de zaak niet inzakt. Hoewel een groot deel van de medewerkers wel aardigheid heeft in het onderwijs, lopen er ook rond die echt geen interesse hebben. Of van die mensen die vragen waar ze hier hun college kunnen geven. Dat je nog moet zeggen dat dat hier zo niet gaat meneer, echt, nee, we werken hier met groepen...ik vind dat soort dingen droef. We moeten dus zorgen dat we niet indutten, we moeten blijven trainen in die onderwijsrollen. Elke beginnende medewerker moet gewoon een minimum aan onderwijsinspanning doen. Dat mag je als faculteit toch vragen? Er moet een zeker 'commitment' zijn bij de docenten, zeker in een systeem als het onze. Ik zie dat dit commitment aan het verminderen is de laatste jaren. Natuurlijk is het beginnersenthousiasme er nu wel af. Maar dat verklaart nog niet alles. De faculteit gaat verkwistend om met mensen. Gepromoveerd zijn en publiceren is hier de voorwaarde voor een academische carrière. Er zijn er hier die zich enthousiast op het onderwijs gestort hebben. Die zitten nu. Natuurlijk minder onderzoek gedaan, minder gepubliceerd. Jammer meneer, u blijft gewoon in schaal zus of zo. Wat gaan die mensen doen? Die vertrekken natuurlijk als ze de kans krijgen. Op zo'n manier raakt de universiteit bevolkt met briljante onderzoekers en wordt de norm het doen van goed onderzoek en zorgen dat je onderwijsbijdrage niet al te klote is. Ik maak me daar echt nijdig om. Ik snap er niks van dat een faculteit met dit onderwijssysteem, die nota bene haar stichting daaraan te danken heeft, het nog niet voor elkaar heeft dat Den Haag een voor Maastricht passende variant bedacht heeft zodanig dat een carrière langs de onderwijslijn mogelijk is. Daar snap ik echt niks van."

...zo is dat onderzoek dus scheefgegroeid...

"Er zijn verschillende factoren te noemen die van invloed zijn op het langzaam tot stand komen van het eerstelijns onderzoek. In de eerste plaats heeft de faculteit werkelijk jaren zitten kijken naar een of twee capgroepen, die dat onderzoek dan maar moesten doen. Dat moeten ze ook, maar niet alleen. Het is een facultaire opdracht, en niet die van Huisartsgeneeskunde en Sociale Psychiatrie alleen. Goed, dan was het verder ook nog zo dat juist die groepen nog het meest worstelden met hun onderzoeksinstrumenten. Er bestaat geen traditie in het doen van onderzoek in de eerste lijn door huisartsen. Er is geen standaard, geen methode ontwikkeld. Terwijl alle andere onderzoekers rustig doorgingen met waar ze voordat ze hier kwamen mee bezig waren, moest de huisarts nog een geschikt reageerbuisje uitvinden. Zo is dat onderzoek dus scheefgegroeid."

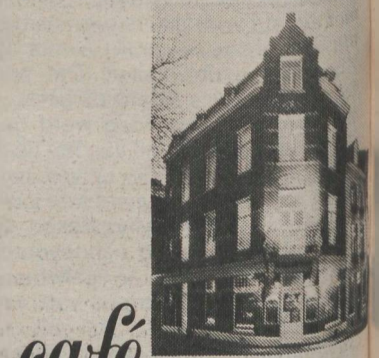
"Verder is het ook nog zo dat onderzoek doen op een ziekenhuisafdeling, of in een zuurkast, wel wat eenvoudiger te organiseren is dan onderzoek in het nog onontgonnen veld van de eerste lijn. We hebben er heel wat voor moeten doen om dat veld toegankelijk te maken voor

onderwijs en onderzoek, om het te academiseren dus. Nou, al die zaken komen nu dus op gang. Samen met Tonja Mol ben ik nu bezig met een Bureau Eerste Lijn, dat zich op dit moment richt op het regelen van het verkeer tussen ziekenhuis, faculteit en het eerstelijns-veld. Die contacten moeten niet alleen geregeld worden, ze moeten ook onderhouden worden. Daar heeft de faculteit nog weinig van begrepen. Tot voor kort wist hier niemand welke huisartsen er zaken gedaan werden! Er moet dus een soort meld- en regelkamer komen, een kristallisatiepunt, waar faculteit, ziekenhuis en veld elkaar kunnen vinden als ze elkaar nodig hebben. Waar de relaties goed onderhouden worden, zodat het ontgonnen veld niet van je vervreemt. Community Organisation heet dat. Maar dat kennen ze hier niet."

...ik ga met een gerust hart weg...

"Maar ja, je kan wel met je hoofd in de wolken gaan lopen, je moet eerst maar zien dat zo'n faculteit blijft draaien. Ik heb daar overigens heel volste vertrouwen in. Het klimaat in het faculteitsbestuur en in de raad van dien aard dat met name voor het eertelijns cluster de zwaarte schijnt. Als Den Haag maar een ophield met depressies sturen... Kortom, ik ga met een gerust hart weg, al hoop ik niet anoniem te worden voor de RL. In Weert ga ik me eerst maar eens oriënteren. En dan begin ik in de keuken. Als belangrijkste items in de tweedelijns gezondheidszorg zie ik natuurlijk de beddenreductie, de budgettering en de relaties met de nabuurienziekenhuizen, c.q. gezondheidszorginstellingen. En in de verdere toekomst denk ik dat de Directeur Patiëntenzorg inderdaad patiëntenzorg gaat verrichten. Dan zie ik mezelf weer in de huisartsenpraktijk. Je moet zorgen dat je een plant blijft en geen snijbloem wordt"

Jan Mokkenstorm.

wenst jullie een voorspoedig 1986

St. Pieterstraat 13
6211 JM Maastricht
Tel. 043-210158

Post Academisch Onderwijs: wetenschappers op herhaling

"Het is net zoiets als je rijbewijs: als je het niet laat verlengen, verloopt het"

Een van de taken van een universiteit is de zorg voor bij- en nascholing van afgestudeerden, het Post Academisch Onderwijs. Ook na een januari blijft die verplichting bestaan, maar de minister voor Onderwijs en Wetenschappen wil er vanaf die datum geen cent meer voor geven. Het hangt nu van de instellingen zelf af, of dit onderwijs een serieuze plaats krijgt toebedeeld. Extra geld is er nauwelijks, dus zullen andere wegen gevonden moeten worden om kwaliteit en kwantiteit van het Post Academisch Onderwijs te garanderen. Ook in Maastricht is men hierover aan het nadenken. Ondertussen zitten de drie bureau's voor nascholingscursussen niet stil. Ondanks financiële en organisatorische problemen kunnen afgestudeerden op het gebied van rechten, geneeskunde en gezondheidswetenschappen hun kennis blijven opfrissen. Voorlopig moeten ze daar, naast voldoende tijd en zin, ook de nodige pecunia voor over hebben.

volgen moet in het personeelsbeleid ingepast worden."

"Haar" bureau werkt samen met het hoger beroeps onderwijs. Hun doelgroep is breed: naast academici en afgestudeerden van het hoger beroeps onderwijs, kunnen ook mensen op havo-niveau deelnemen aan de cursussen. Die bestrijken vrijwel alle terreinen van de gezondheidswetenschappen. Tien tot vijftien per jaar, variërend van één dag tot drie weken. Daarnaast congressen en symposia, dit jaar zelfs drie. Samen met secretaresse Aggie Bronkhorst is ze er fulltime mee bezig, bij tijd en wijle geassisteerd door een administratieve kracht. Deze wordt nu nog betaald door de Algemene Faculteit. Maar ook voor gezondheidswetenschappen moeten nieuwe geldstromen komen voor het nascholingswerk.

Kleine zelfstandigen

Vivianne Hautvast moet binnen de rechtenfaculteit de kar in haar eentje trekken. Sinds 1 juni van het afgelopen jaar heeft ze één dag per week beschikbaar voor het Post Academisch Onderwijs. En dat is te weinig. Ze is voorzichtig begonnen met minimaal twee cursussen per jaar. Als beginnende faculteit moet

er nog naam gemaakt worden. De cursisten zijn, net zoals de huisartsen merendeels kleine zelfstandigen: advocaten, notarissen, rechtshulpverleners en medewerkers van gerechtshoven. Zij vindt het verplicht stellen van na- en bijscholing een moeilijk punt. "Ik ben het er in principe mee eens, dat je na je studie moet blijven studeren. Dat waarborgt de kwaliteit. Maar mensen die gedwongen moeten studeren ontbreekt het vaak aan motivatie. Ik merk het nu ook wel eens. Jonge advocaten worden door hun kantoor naar een cursus gestuurd. Ze komen een of twee keer en blijven dan weg.

Hier in Limburg zijn de juristen toch al erg snel tevreden. Als ze een baan hebben, is het goed. In het westen is er meer ambitie. Bovendien kost zo'n cursus een hoop geld. Waar moet een klein advocatenkantoor dat vandaan halen? Als zelfstandige kun je het ook moeilijk inpassen in je personeelsbeleid. Geneeskunde heeft nog de mogelijkheid overeenkomsten af te sluiten met bijvoorbeeld de farmaceutische industrie. Waar moeten wij sponsors vandaan halen?"

Sponsors

Toch zullen die sponsors er moeten

komen. Elsedien de Groot: "Eigenlijk moet het geld van het Rijk komen. Nu dat er niet is, zal de universiteit contracten moeten afsluiten met de industrie. Misschien moet je de hele nascholing wel privatiseren, in handen leggen van het particulier initiatief". De blokboeken voor de huisartsen zijn voor een bedrag van vijftigduizend gulden gesponsord door Merck, Sharpe en Dohme, een grote farmaceutische industrie. Bij gezondheidswetenschappen betalen de ziekenhuizen soms mee aan de cursussen. Zij komen zelf met een verzoek om een bepaalde cursus te organiseren. Ook de Nederlandse Hartstichting heeft een cursus financieel ondersteund. Rechten zou eventueel cursussen voor bedrijfsjuristen kunnen gaan organiseren: door het bedrijf betaald, maar wel toegankelijk voor alle geïnteresseerden. Maar van structurele ondersteuning is voornamelijk geen sprake. Professor Greep vindt dat er dan ook op korte termijn een landelijk plan moet komen. Hij wil in de tarieven en inkomsten een percentage voor de (verplichte) nascholing in bouwen. Dat geld moet een "mixture zijn van eigen bijdragen en bijdragen van de industrie". Het gaat om miljoenen, volgens Greep, maar met een goed plan moeten die wel op tafel kunnen ko-

men. Als de cursussen betaalbaar blijven en het afnemen van een beroepsbevoegdheid de stok achter de deur is, dan zal het met die motivatie ook wel lukken, vindt hij. Elsedien de Groot wil liever een ander systeem: "Het geld voor nascholing moet niet rechtstreeks aan de cursisten gegeven worden. Dan kunnen ze het opmaken aan andere zaken. Het moet aan de bureau's gegeven worden, die de scholing organiseren. Die moeten gratis cursussen leveren. En je moet zorgen voor aantrekkelijk onderwijs. Met ons systeem leggen we de motivatie daar, waar hij is: in het onderwijs zelf".

Accommodatie

Naast de financiële problemen, waar het Post Academisch Onderwijs landelijk mee kampt, heeft Maastricht nog een eigen probleem: de accommodatie. Fransje Hein: "Als wij de KLM waren, dan bouwden we een congresshotel in Valkenburg. Maastricht heeft geen geschikte accommodatie. Wij zijn het enige bureau voor nascholing gezondheidswetenschappen. We krijgen dan ook cursisten uit heel Nederland, soms dagen achter elkaar. Er is in de stad nergens een gebouw waar die mensen al die tijd kunnen studeren, slapen, eten en recreëren. Ook niet in de directe omgeving. Regelmatig moeten we uitwijken naar de Veluwe of Brabant." Voor geneeskunde ligt het iets eenvoudiger. Grote groepsbijeenkomsten vinden 's ochtends of 's middags plaats in het auditorium op Randwijk. Verder zijn de cursisten bezig in het skillslab of werken in kleine groepjes. Maar voor de cursus Medische Besliskunde moest men toch ook uitwijken naar het congressentrum in Mierlo. Vivianne Hautvast heeft het een keer geprobeerd in Hotel Maastricht. "Niet ingesteld op symposia en congressen, moeilijke parkeergelegenheid. Als je daar een schoolbord nodig hebt, betaal je honderdtwintig gulden." Voorlopig kan zij de cursussen voor de juristen nog binnenshuis houden. Wellicht kan het MECC uitkomst bieden? Fransje: "Misschien. Maar het is gepland in een kantoorwijk buiten de stad. Mensen moeten zich tussendoor kunnen ontspannen. En ik vraag me af, of dat daar zal kunnen. Het wordt bovendien erg groot. Dan krijg je toestanden zoals in het Jaarbeursgebouw in Utrecht. Daar zijn meestal zoveel activiteiten tegelijk, dat je verloren raakt in de massaliteit. Dat stimuleert de cursisten niet."

Huisstijl

Onderwerpen genoeg, waarover de drie coördinatoren zich de komende tijd het hoofd kunnen breken. Zij hebben dan ook regelmatig overleg. Het streven is al het nascholingswerk - ook wat nu nog te hooi en te gras door vakgroepen zelf wordt georganiseerd - onder een noemer te brengen. Wel ieder zijn eigen winkel, maar met één huisstijl, één public relations. Tot voor kort was er ook een landelijk bureau, dat zaken coördineerde, adviezen gaf en hand- en spandiensten verleende. Sinds een januari is ook dat gestopt. Dat betekent nog meer taken voor de plaatselijke bureau's. En dat alles toch een beetje in de sfeer van "liefdewerk oud papier". Maar de liefde voor het werk lijkt er - althans in Maastricht - niet minder om.

Lucia Geurts

Het langst bestaat het cursuswinkeltje van de faculteit der geneeskunde. Sinds oktober 1982 biedt het een nascholingscurriculum aan huisartsen in de regio Limburg en Zuid-Oost Brabant aan. "We zijn een soort Albert Heijn: de huisartsen kunnen kiezen uit zelfstudie, literatuur, blokcurssussen, een centrale studiedag en stages. We bezorgen bovendien zoveel mogelijk aan huis. Alle huisartsen krijgen elk jaar drie blokboeken thuis gestuurd. Daarin vinden ze een aantal thema's en de diverse mogelijkheden om die te bestuderen. Er is ook een didactische training voor huisartsen-opleiders. Men kan gebruik maken van het skillslab, de audio-visuele dienst en de bibliotheek. Evaluatie gebeurt door middel van zelftoetsing. Het sluit helemaal aan bij het onderwijsstelsel van de universiteit. Docent-onafhankelijk en probleemgericht." Elsedien de Groot, coördinator en hoofd van het bureau praat er met enthousiasme over. Hoewel deze vorm van onderwijs goedkoper is, doordat huisartsen gedeeltelijk thuis kunnen studeren, minder geld kwijt zijn aan vervangers en het aantal (dure) docenten tot een minimum beperkt is, moet ook haar bureau alles in het werk stellen de scholing op peil en betaalbaar te houden. Rona Le Doux en Annet van der Heide zijn, naast Elsedien fulltime bezig. Naast het huisartsen curriculum organiseren zij nog andere activiteiten, zoals een cursus Medische Besliskunde, een cursus Epidemiologie en af en toe een symposium of congres. Rona: "Voor dat soort zaken hebben we bijna geen tijd. We zouden dat graag willen aanpakken op langere termijn. Voorlopig hebben we nog onze handen vol. Sociale Geneeskunde is er ook pas bijgekomen. Annetiek houdt zich daarmee hoofdzakelijk mee bezig."

Elke vijf jaar rekwalificeren

Het liefst zou men het Post Academisch Onderwijs verplicht willen stellen. In deze tijd van snelle wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen kan een afgestudeerde niet op zijn lauweren rusten. Rekwalificatie is belangrijk. Elsedien: "Het is net zoiets als je rijbewijs: als je het niet op tijd vernieuwt, verloopt het. Kijk eens naar piloten. Zelfs als ze veel vliegreuen maken, moeten ze toch om de zoveel tijd achter de simulator". Zij denkt hierover hetzelfde als professor Greep, coördinator Post Academisch Onderwijs, voorzitter van de regionale commissie PAOG (G van Geneeskunde) en bestuurslid van het landelijk overleg. "We moeten gewoon even kijken, hoe ze dat in Amerika doen. Elke vijf jaar zou een afgestudeerde gerekwalificeerd moeten worden. En als men dat niet wil, zullen er sancties tegenovergesteld moeten worden. Je zou kunnen werken met een puntensysteem. Haal je je punten niet, dan wordt je licentie afgepakt. Er zal een controlesysteem moeten komen. We moeten toch proberen de education permanente effectief te maken".

HBO en HAVO

Ook Fransje Hein, coördinator van het bureau Post Hoger Onderwijs Gezondheidswetenschappen vindt verplicht stellen een prima zaak. "Voor mensen in loondienst zou nascholing moeten worden opgenomen in de secundaire arbeidsvoorwaarden. Gelegenheid om cursussen te

"Vorbereiding onderzoek in strafzaken" was een van de cursussen, die dit jaar door het bureau van de juridische faculteit werd georganiseerd. De cursisten, voornamelijk baliemedewerkers, kwamen uit heel Nederland zich het hoofd breken over wanneer een verdachte nu echt verdacht is en een gesprek een verhoor wordt. Er werd gewerkt aan de hand van een casus. Aan de snedige opmerkingen kon men horen dat vooral met praten brood wordt verdiend in de juristerij. Het was de laatste cursusedag. Als beloning voor het harde werken een gezellig maal. Tevreden en opgefrist toog men huiswaarts. In het midden tussen de cursisten Vivienne Hautvast.

Een controversiële tentoonstelling

Dat een tentoonstelling van nazi-propaganda nogal wat emoties zou opwekken was te voorzien. Weinig onderwerpen kunnen zich wat dat betreft immers meten met de 2e Wereldoorlog en de jodenvervolgung. Als dan breedvoerig getoond wordt wat de foute kant in die tijd voor schrijfsels produceerde, zijn reacties onvermijdelijk. Sterker nog, ze waren zelfs beoogd.

Voor diegenen aan wie de beroering rond deze tentoonstelling in december voorbij is gegaan, hier de voorgeschiedenis. In de bibliotheekcollectie, die door het Rijk van o.a. de Maastrichtse Jezuïeten is aangekocht, bevindt zich een niet onaanzienlijke verzameling strijdschriften van de Duitse en Nederlandse nationaal-socialistische partijen uit de jaren dertig en veertig. Naar alle waarschijnlijkheid zijn deze pamfletten door de Duitsers achtergelaten, toen zij in 1944 het door hen geconfisqueerde Jezuïetenklooster aan de Tongersestraat, nu het hoofdgebouw van de RL, moesten verlaten. De Jezuïeten hebben de collectie vervolgens in hun bibliotheek opgenomen. Als deze versie m.b.t. de herkomst de juiste is, kan het geen verwondering wekken dat we zo weinig anti-nazipamfletten hebben aangetroffen. Over de politieke voorkeuren van de Jezuïeten kunnen louter op grond hiervan in ieder geval geen conclusies worden getrokken. De geschiedenis wijst eerder in de tegengestelde richting, want de nazi's hadden geen enkele sympathie voor de orde en omgekeerd was dat zeker ook niet het geval.

Nu eenmaal deze pamfletten in de universitaire bibliotheekmagazijnen 'ontdekt' waren, rees de vraag of er wat zinvols mee te doen was. Ze rustig laten staan was één mogelijkheid, ze (tijdelijk) naar buiten brengen een andere. En waarom niet? Het is schokkend materiaal, dat in de propagandamachinerie een grote rol heeft gespeeld en dat daarom historisch van belang is, en het kan bovendien de huidige generatie de ogen openen. Als men opkomend fascisme wil herkennen, kan het geen kwaad het fascisme van toen te kennen, juist in de wijze waarop het zichzelf presenteerde.

Het afgelopen jaar, 1985, bood als herdenkingsjaar van het einde van de oorlog een goede gelegenheid, zeker toen bleek dat er in november 1985 landelijk een specifieke universitaire herdenking werd georganiseerd, waaraan ook de RL zou deelnemen. Dat leverde het passende kader om het pamflettenmateriaal in de universiteitsbibliotheek te exposeren. Het college van bestuur gaf zijn toestemming, mits zeer duidelijk werd gemaakt dat de universiteit zich van de inhoud ervan distantieert. Resultaat van alle overwegingen was, dat dr. A.J. van der Leeuw, ex-verzetsleider en ex-medewerker van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, op 26 november na zijn lezing over het universitaire verzet de tentoonstelling in het Bonnefantenklooster kon openen.

Voor alle duidelijkheid: in de vitrines was overwegend nazi-propaganda uitgesteld. Slechts om een indruk te geven, was een enkele plank ingeruimd met verzetsmateriaal. Begeleidende teksten maakten duidelijk dat het getoonde inhoudelijk uitermate verwerpelijk is, terwijl aan het einde van de serie een vitrine bondig de resultaten van al het voorafgaande samenvatte: een verwoestende oor-

log en de (bijna) uitroeiing van het Europese jodendom. Dat laatste geïllustreerd aan de bekende, maar altijd weer afschuwwekkende foto's van de ghetto's, de transporten en tenslotte de lijkenhopen van Auschwitz.

Wat waren nu de reacties van de bezoekers? Daarvoor hebben we een aardige graadmeter in de vorm van een gastenboek. De ruimte voor opmerkingen bleek welhaast te klein om het vaak zeer uitvoerige commentaar te kunnen herbergen.

De meerderheid van de bezoekers die inhoudelijk opmerkingen hebben gemaakt over deze tentoonstelling, beoordeelde haar positief, zij het hier en daar met kanttekeningen. Ongeveer 130 mensen hebben hun naam in het gastenboek geschreven (velen doen dat niet, dus over de werkelijke aantallen bezoekers zegt dit weinig). Daarvan waren een kleine 60 positief, een ruime 20 negatief. Sprekender dan de cijfers zijn de meningen zelf. Eerst kort iets over de positieve. De meesten vonden het schokkend maar verhelderend, leerzaam vooral ook voor jongeren; men voelde zich gesterkt om alert te blijven op herrijzend fascisme. Bij deze bezoekers zijn de bedoelingen van de tentoonstelling dus goed overgekomen. Bij anderen bleek dat minder het geval. Allereerst was de aanleiding voor de expositie een bron van misverstand. De zinsnede: „in het kader van de herdenking van het universitaire verzet” gaf sommigen de indruk dat het universitaire verzet het onderwerp zou zijn. Daarover was in de vitrines echter niets te vinden. Een andere korte formulering om aan te duiden waarom de expositie juist nu plaatsvond was wellicht beter geweest, maar welke? Overigens is het verband op zichzelf natuurlijk duidelijk: de oorlog, de terreur en het verzet daartegen vormt één problematiek, waaruit wij een belangrijk element hebben gekozen. En inderdaad, dat had ook een ander element kunnen zijn: elke keuze is hier in principe legitiem. Andersoortige kritiek betrof de inhoudelijke lacunes: waarom niets over de rol van de kerken, niets over de rol van het grote kapitaal, waarom geen specifieke aandacht voor de Limburgse situatie? Het antwoord daarop is simpel: er is voor een bepaald thema gekozen, en dus niet voor andere onderwerpen. En ook al zouden we dat gewild hebben, dan nog ontbreekt ons zowel de ruimte als de mankracht om dat alles te organiseren. Bovendien huldigt de universiteitsbibliotheek uitdrukkelijk niet het uitgangspunt dat je ofwel alles, of niets moet laten zien. Ook met beperkte middelen is het mogelijk om op een deelterrein iets zinnigs te doen. Deze argumentatie geldt evenzeer die critici die meer over het verzet hadden willen zien. Maar hier steekt de zaak dieper. Als er beweerd wordt dat het verzet had moeten worden behandeld naast de nazi-propaganda terwille van het evenwicht, deel ik die mening niet. Nazi-propaganda is een historisch fenomeen, dat als zodanig bekeken en beoordeeld moet kunnen worden op haar vorm en inhoud. Als voldoende duidelijk wordt gemaakt dat het om een afzichtelijke ideologie gaat, hoeven er echt niet zo nodig ook verzetskranten en pamfletten te worden getoond. Het nazisme wordt daar immers niet begrijpelijker door. Of moeten we laten zien dat er toch heus ook wel goeie mensen waren in die tijd? Dat haal je de koekoek: iedereen weet dat er verzet is geweest, maar men weet eveneens dat niet iedereen in het verzet zat.

En het verwijt van eenzijdigheid wordt selectief gebruikt. Als het Amsterdams verzetsmuseum een tentoonstelling aan het verzet wijdt, zal niemand het in zijn hoofd halen om te zeggen dat het fascisme er daar zo bekaaid afkomt. En terecht niet: ook daar laat men een wezenlijk aspect van die tijd zien, zonder meteen 12 jaren Derde Rijk overhoop te halen.

Een radicale variant op het thema werd door de Heerlense „werkgroep tegen fascisme en racisme” geuit: een tentoonstelling als de onze zou alleen maar mogen als er toch minstens voor 50% verzetsmateriaal in de vitrines zou liggen. Quod non, dus moest ze verwijderd worden. Dat althans eiste de werkgroep bij twee demonstraties in en bij het Bonnefantenklooster. De tentoonstelling zou fascistisch zijn, zo stond in een door de demonstranten uitgereikt vlugschrift te lezen. Tevens had men daarin nog een passage aan de Centruumpartij gewijd, waardoor de associatie duidelijk was: de RL en de CP samen op het slechte pad. Wat de Centruumpartij betreft mag dat best gezegd worden, maar om de RL daarmee in een adem te noemen is grof en beledigend.

Bij een nader onderhoud bleek de redactie van het pamfletje niet helemaal conform de bedoelingen, en onze integriteit werd ook niet in twijfel getrokken, maar de tentoonstelling bleef een schande: dit soort nazi-propaganda mag niet getoond worden. Alle argumenten dat juist dit authentieke materiaal heel schokkend werkt, dat je toch zult moeten weten wat je bestrijdt als je het over fascisme hebt, dat vooral ook jongeren eens moeten kunnen zien hoe geraffineerd gewetenloos die propaganda was: dat alles schuifte op een muur van onbegrip. „Waar zijn die mensen die protesteren eigenlijk bang voor” schreef een bezoeker in het gastenboek. En inderdaad, iemand die de pamfletten in de vitrines ziet, wordt daar echt niet acuut nationaal-socialist van. Integendeel, zou ik eerder zeggen.

Concluderend: de eis dat de expositie zou worden gesloten is uiteraard afgewezen. De enig denkbare aanleiding om dat te doen had voor ons gelegen in bezoekjes van b.v. Centruumpartij-aanhangers, die de tentoonstelling demonstratief zouden hebben uitgebuit. Dat echter heeft in het geheel niet plaatsgevonden, al heerste er wel enige vrees dat juist de betogingen van de Heerlensen dat zouden kunnen oproepen.

Al met al zijn de verschillende inzichten over dit thema natuurlijk niet verdwenen. Vanuit de RL is het voorstel gedaan om de hele problematiek in het openbaar wat diepgaander te bespreken tijdens een forumdiscussie in de aula. Aanstaande dinsdag, 14 januari, 20.00 uur, gaat dat dan gebeuren. Deelnemers zijn: de Heerlense werkgroep tegen fascisme en racisme, het Maastrichtse anti-fascisme comité, de NSEM/Rechtstreeks, en de RL/universiteitsbibliotheek. Voorzitter is Job Cohen, hoogleeraar aan de juridische faculteit. Het thema is samengevat onder de leuze: „bestrijding van fascisme en racisme”. In de zaal zullen eveneens microfoons staan opgesteld.

Wammes Bos

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

De Hamburger

Nieuws uit ons dorp

Jubileumcirculaire van
minister Deetman

Limburgers, proficiat!

Omdat ik vandaag helaas niet in Uw midden kan zijn, heb ik gisteren op het departement samen met mijn ambtenaren op gepaste wijze Uw tienjarig bestaan herdacht. Ten bewijze sluit ik een foto van mij bij. Overigens is het vocht dat mijn glas vult, niet helemaal wat U denkt dat het is. Omdat ik de rest van dag het roer nog recht moest houden, had ik een sneeuw witje laten aanrukken. De ambtenaren had ik alcoholdispensatie krachtens artikel 72, lid 4 ARAR verleend. Mogen zij ook een keer?

Ik heb ook nog een leuke toespraak gehouden, die door een van mijn Limburgse ambtenaren was geschreven. Die is zelf buuttereeder geweest en dat kon je wel merken aan de zaal. Ik stelde een regionale universitaire docent voor. Ik begon zo: "Ik ben van Nuth, maar ik ben toch van nut". De zaal was meteen op mijn hand. Ook de andere wietens waren erg leuk. Deze bijvoorbeeld: "Wat is het verschil tussen de RUL en de RUL? Nou, voor zo'n moeilijke vragen moet U bij de RL zijn". Een doordenkertje dus, waar ze zelfs bij ons nog moeite mee hadden.

Als U vandaag met het grote feest begint, laat dan ook de lol maar eens spreken. De rest van het jaar is al somber genoeg.

Wat het jubileumgeschenk betreft moet ik helaas nog even wachten. U hebt de laatste tijd al zoveel gekregen en als ik nu weer met iets kom, geeft dat scheve ogen bij de anderen. U moet maar eens opschrijven wat U allemaal nodig hebt, dan zal ik er eens over denken. Wat had U trouwens gedacht van Begraveniswetenschappen of Regionale Recreatiekunde?

Uw aller
drs. W.(wim) Deetman

Giel Grimbach:

Fantastisch Iustrumjaar voor RUL!

Giel Grimbach, de vermaarde horoscooptrekker en helderziende uit het schilderachtige Gulpen, vroegen wij wat er in de sterren en de glazen bol geschreven stond over onze jarige universiteit.

Giel: Ja, wat moet ik daar nou op zegge heer. Dat komp ook niet elke week voor dat je van diegenige heb die je dat rech op de kop af vragen h'e? Noem maar op, de RUL is een steenbok hè, unne helle bök, noemen wij dat op z'n plat Gulpes. En het beendergestel van die bök, is niet zo sterk het komend jaar, dus pas op dat dat bees niet door de poten gaat, hè jong. En ik meen, ik zeg duidelijk ik meen, want ik kan me ook wel eens er langs vergissen, hè jong, ik meen dat ik zie dat die bök wat rare sprongen aan het maken gaat. Ik zie ook heel veel professors met een kleed aan op straat lopen van een kerk naar een ander gek oud gebouw op de mert. En ik zie ook datters uit het bestuur gaan. Ja jong, herrie hou je toch hè, overal of je nou horoscoopman ben of geleerde. En de studenten gaan snel bergaf de mindering in, maar ze zijn wel veel netjeser als die van een paar jaar terug. Verdomp, in de steenbokster staat ook dat de RUL er een rushuis bijkrijg, ik denk dat dat die grote barak van de provincie is hè jong. En over, het volgende jaar hebbe jullie weer dikke miljoenen over, hoe komp dat eigenlijk?

Horoscoop extra

Giel bij zijn glinsterende potten die het licht van de sterren weerkaatsen tegen de tegelwand van zijn horoscopieruimte

Maar voor de res zie ik alleen maar voorspoed en onderzoek. Heb U al eens een echte professor een hand gegeven? En? Heb U hem ook teruggekregen? Hahahaha. Daag jong!

Werkgroep 6000 werpt eerste vruchten af

Voor iedere faculteit een student, ook voor Algemene Wetenschappen.

"Het gevoel van een verse vader"

Met een bijna viriele glimlach van een verse vader kon de voor-

zitter van de Werkgroep 6000 afgelopen zaterdag de eerste

vruchten van fris innovatief beleid aan de pers tonen: vijf van

Spreuk van de week

Na tien jaar rijdt de trein gewoon door. De RUL moet niet denken dat Maastricht een 'halte' is en dat daarna Scherpenheuvel komt.

C. Vluggen-Smeets
Spaubeek

blakende gezondheid pruttelende spruiten, de eerste ADV-kinderen van Nederland.

"This children are born to study", zegt de veelvuldig in het buitenland verkerende voorzitter die uitlegt dat de werkgroep het tot haar taak rekent ideeën te ontwikkelen voor groei tot 6000 studenten, over de boeg van de vriendelijke voortplanting binnenshuis heeft gegooid. "Kijk, het is zo klaar als een klotje dat wij het nooit klaar spelen om 6000 studenten naar zo'n lullige stad als Maastricht te trekken. Aan de andere kant heb je die ADV-dagen waarop de medewerkers tot rust komen thuis en dan fit genoeg zijn om als Adam of Eva hun hoeksteen wat verder uit te metselen. En wij kunnen uit het potje extra honorering daar een leuke premie tegenover stellen, een aardig medisch begeleidinkje vanuit het ziekenhuis, peuteropvang, een speeltuin en de hele donderse boel. Als werkgroep hebben wij een een-tweetje gemaakt met de personeelsvereniging en het secretaresse-overleg, die doen dus mee. Daarnaast hebben wij door Civiele Zaken de condoomautomaten geruisloos laten verwijderen en een startsubsidie naar de Stichting "ADV-kinderen" overgepompt". Het zijn helaas niet allemaal luiers die stinken, want inmiddels heeft de actiegroep ADV-NEE een zwartboek gepubliceerd met aanstootgevende feiten die verafschuwd in het voorwoord onderstreept worden door de Limburgse bisschop die het als een aanfluiting van het katholieke kerstgebeuren kenschetst dat deze kinderen niet gedoopt worden. Een vertrouwenscommissie onder leiding van een ethicus zal proberen de bisschop te sussen met de belofte een op de tien meisjesbabies af te staan voor kersverse NONNAC (Nonnenacademie, Roermond).

studiumgenerale

Bulletin

Jaargang 5, nr. 1

Een uitgave van
Studium Generale
Rijksuniversiteit
Limburg

Verschijnt 6 maal per jaar

agenda januari

zondag 16 januari
radiouitzending (rechtstreeks)

Grote Sociëteit, Vrijthof, 11.00 – 12.00 uur
programma over kunst wetenschap en journalistiek.

donderdag 16 januari
lezing:

Aula Hoofdgebouw, 20.00 uur
Stedebouwkundige ontwikkeling in na-oorlogs Maastricht, door Ir. R. Daniëls

aansluitend:
Stedebouw tussen ideologie en werkelijkheid, door Prof. Ir. F. Meurer, academie van Bouwkunst Maastricht en T.H. Aken.

donderdag 23 januari
lezing:

Aula Hoofdgebouw RL, 20.00 uur
10 jaar bouwen in België: a critical history, door J. Crepain.

donderdag 30 januari
lezing:

Aula Hoofdgebouw RL, 20.00 uur
Het stadsbeeld wordt niet ontworpen, door Prof. Ir. C. Weeber.

agenda februari

donderdag 6 februari
lezing:

Aula Hoofdgebouw RL, vanaf 20.00 uur
Nachkriegs Städtebau: Spannungsfeld zwischen Tradition und Erneuerung, door Prof. dipl. Ing. H. Adrian, Stadtbaurat gemeente Hannover.

maandag 17 februari
cursus logica I

Maandagavond vanaf 20.00 uur, plaats wordt nog nader bekend gemaakt.
Start cursus logica I.

donderdag 20 februari
lezing:

Aula Hoofdgebouw RL, aanvang 20.00 uur
25 jaar Piet Blom, door Piet Blom.

maandag 24 februari
cursus logica I

Maandagavond vanaf 20.00 uur, plaats wordt nog nader bekend gemaakt.

woensdag 26 februari
lezing:

Eerste lezing in het kader van de cyclus "Filosofie van de moderne tijd", door Dr. B. Vanderjagt, Rijksuniversiteit Groningen.

donderdag 27 februari
forumdebat

Aula Hoofdgebouw RL, aanvang 20.00 uur
Over nieuwe tendensen in stedebouw en architectuur.
Deelnemers: Ir. P. Mertens, voorzitter; Prof. Ir. F. Meurer; Prof. J. Crepain; Prof. Ir. C. Weeber; Prof. dipl. ing. H. Adrian

Dit bulletin verschijnt als bijlage bij de Observant. T.b.v. studenten van het HBO in Maastricht wordt het via de diverse HBO-instituten verspreid.

Geïnteresseerden buiten de universiteit en het HBO in Maastricht kunnen het SG-bulletin op verzoek toegezonden krijgen.

Redactieadres
Bureau Studium Generale RL
Hoofdgebouw, vleugel Economie,
4e verdieping, K 4070 en K 4066
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888690/689

Bureau:
Jacques Reiners (hoofd)
Juul Dassen

Redactie
Juul Dassen
Jacques Reiners

Maastricht, het Koningsplein/Oranjeplein. De mooiste flat van Nederland uit de tijd dat een hoog woongebouw nog een magische technische prestatie was.

Bert van Bunningen.

Bert van Bunningen studeerde bouwkunde in Eindhoven en Delft bij Aldo van Eyck. Hij is werkzaam als architect in Maastricht.

De na-oorlogse stedenbouw: kwantiteit en kwaliteit van de wederopbouw

De bevrijding:

De bevrijding van ons land van de Duitse fascistische bezetting door de geallieerde legers betekende niet alleen een einde aan de honger en ellende, maar de bevrijders brachten ook nog iets anders in ons land: een grenzeloze bewondering voor het productiepotentieel van de Angelsaksische landen, de welvaart, de eideloze stroom van wapens en goederen die de geallieerden wisten te produceren en waarmee zij in een snelle glorieuze oorlog Europa bevrijdden. Er waren natuurlijk de dragers van de vooroorlogse waarden die de Amerikanen een troep bandeloze kauwgomkauwers vonden, maar bij de twintigjarige, die het land moesten gaan opbouwen was er slechts een idolote bewondering voor de cultuur en waarden der Noord Amerikanen en die zou zijn stempel gaan drukken op de wederopbouwplannen van ons land.

De jonge Nederlanders die het vaderland zouden opbouwen dachten ongeveer het volgende:

De massaproductie zou een wezenlijke rol gaan spelen in de wederopbouw van het land. Begrippen als efficiency, management, productieplanning en break-even point zouden als nieuwe waarden het na-oorlogse Nederland erbovenop moeten helpen. Het machinaal vervaardigde produkt (huis, flat, woonbuurt) zou als vanzelfsprekend een mooi objekt vormen (de jeep, de in Amerika ontwikkelde militaire auto, maakte een verpletterende indruk op eenieder die met functionele vormgeving te maken had).

Dit nu, zou een rampzalige vergissing blijken.

Stedenbouwkundig plan IJplein, Amsterdam, 1980-81

De Delftse school:

Iedereen huwde in die bevrijdingsjaren en kreeg kinderen die 25 jaar later, dus in 1970, ook allemaal een huis moesten hebben om een gezin te stichten. Maar zover was het in 1945 nog niet: De generatie die voor de oorlog de zaken bepaalde, trachtte ook erna haar ideeën voort te zetten. De eerste nieuwe gebouwen en woningen na de oorlog werden gebouwd in de stijl van de Delftse school; een dorpse hiërarchie van het verleden teruggrijpende architectuur en stedenbouw, gezellige straatjes in oudhollandse stijl met een school, een raadhuis of een kerk in het midden.

Wit en vriendelijk:

Als reactie daarop komt er in 1955 ongeveer een nieuwe generatie architecten. Hoewel de bouwrijverheid nog lang niet het Amerikaanse pat heeft van industrialisatie, lopen de vormen al op de produktiemethoden vooruit: strakke, lichte optimistische, vaak witte gebouwen, die eruit zien alsof ze machinaal gemaakt zijn. Uit deze periode staan in Maastricht zeer mooie voorbeelden. (Zie het overzicht van de na-oorlogse stedenbouw in Maastricht, elders op deze pagina).

Industrialisatie:

Toen rond 1965 de bouwrijverheid eindelijk in staat was de zeer grote aantallen te produceren om de woningnood op te lossen was er voor zoets kinderachtigs als vormgeving nauwelijks aandacht meer. Voor alles bestond een technische, economische of wetenschappelijke verklaring: economen, sociologen, verkeerskundigen, produktietechnologen en een op maximale produktie gericht nationaal beleid waren bepalend voor de woonomgeving. Architecten en plaatselijke overheden hadden vaak te weinig kennis en kracht om dit geweld te sturen en er een goede woonomgeving mee tot stand te brengen. In de marge van deze gebeurtenissen was er een kleine groep architecten, de forumgroep, die de kwaliteit van deze architectuur nog ter discussie durfde te stellen. Piet Blom is een van hen.

Kleinschalig:

Rond 1968 werden de Nederlanders wakker en protesteerden ze tegen de lompe en bloedeloze wijze waarop hun woonwijken gestalte kregen. Inspraak en medezeggenschap werden bepalend voor de vormgeving van de nieuwe buurten, voor architecten en stedenbouwers was er een taak te vervullen. Door de noodzakelijke traagheid van het stedenbouwkundige en architektonische produktieproces ontstonden de eerste kleinschalige laagbouwbuurten pas in 1975: wijk met een dorpachtige schaal, pannendaken, woonerven. Dit is het tijdperk van de kleinschaligheid, ook wel het neo-truittigheid of Hans en Grietisme genaamd, ieder gezin een aanwijsbaar eigen huisje met een tuintje van 4 x 5 vierkante meter.

De toekomst:

Wat gaat er in de toekomst gebeuren? Er is een herwaardering van het urbane leven in de grote stad, en voor een duidelijke, heldere vormgeving waarin de grote schaal en het grote aantal niet meer verdoezeld worden. De bewoner is onderdeel van een groot stedelijk geheel. Zie b.v. de grote gebouwen van Carel Weeber: de Peperklip in Rotterdam of het Arenaplein in Athene a.d. Rijn. Het probleem van de stedenbouw in de nabije toekomst is de steden en dorpen kompakt te houden en moest gegroeide omgevingen als b.v. de Oostelijke Mijnstreek met weldoordachte toevoegingen en verbeteringen aaneen te rijgen tot heldere en inzichtelijke stedelijke gehelen. De Hoensbroekse architect Jo Coenen wijdde een studie aan dit probleem en is, samen met Rem Koolhaas, een van de belangrijkste deskundigen op het gebied van deze nieuwe richting in de stedenbouw.

De Rotterdamse architect Rem Koolhaas is met zijn onverholpen passie voor het grootstedesde leven en de helderheid waarmee hij aan de problemen van de steden vorm weet te geven, nationaal en internationaal de voornaamste ideoloog en woordvoerder van de nieuwe toekomst van de stedenbouw. In Amsterdam staat het eerste voorbeeld van deze heldere stedenbouw: het IJ-plein in Amsterdam-Noord.

Wat te doen?

Wat we uit de na-oorlogse stedenbouw- en architektonische geschiedenis kunnen leren is dus dat een gerationaliseerd en gestroomlijnd produktieproces niet automatisch een mooie architectuur en stedenbouw oplevert en dat de vormgeving dus een grootheid is die enige ruimte nodig heeft temidden van het krachteveld dat de nieuw te bouwen omgeving bepaalt. Nederland is bijna klaar en dat maakt dat het werk van architecten en stedenbouwkundigen voornamelijk zal bestaan uit het verbeteren van bestaande dorpen, steden en buitenwijken. Inzichtelijk, helder, duidelijk, veel aandacht voor de vormgeving en details van de woonomgeving. Dat zijn de tendensen.

Maastricht, het Koningsplein/Oranjeplein. De mooiste flat van Nederland uit de tijd dat een hoog woongebouw nog een magische technische prestatie was.

De na-oorlogse stedenbouw in Maastricht

Delftse school:

De eerste generatie na-oorlogse woningen zijn gebouwd in de stijl van de Delftse school, een op de vooroorlogse jaren en de middeleeuwen gebaseerde architectuur. Hiërarchisch en dorp. Voorbeelden: Akerpoort, Caberg; Henri Jonaslaan, Ravelijnbuurt.

Het optimisme van de 50-er jaren:

Daarna, ongeveer tussen 1955 en 1965, ontstond het optimisme van een nieuwe generatie: vrouwen in de toekomst, vertrouwen in nieuwe technieken en technologieën, veel aandacht voor een nieuwe eigentijdse vormgeving. In Maastricht kent deze periode opvallend mooie voorbeelden: de Godefridus van Heerstraat, het Kristoffelplein in Caberg, de achterzijde van het Staargebouw, het Koningsplein/Oranjeplein met daaraan aan de zuidkant de mooiste flat van Nederland uit de tijd dat een hoog woongebouw nog een magische technische prestatie was.

De grote aantallen 1965-1975:

Dan komt er een periode waarin elke aandacht en liefde voor de vormgeving verdwenen lijkt, alleen de hoeveelheden schijnen te tellen. Het oplossen van de woningnood en de industrialisatie van de bouw zijn een doel op zich geworden. Architecten en stedenbouwkundigen lopen apathisch achter de technokraten aan: Daalhof Noord, Adelbert van Scharmlaan.

De kleinschaligheid 1975 - heden:

Na 1968 wordt de Nederlander wat mondiger, inspraak en medezeggenschap ontstaan. Een aantal jaren later - door de traagheid van het stedenbouwkundig produktieproces - zien we dorpachtige wijkes ontstaan met pannendaken en woonerven. Deze stijl heet ook wel neo-truittigheid of Hans en Grietisme: Daalhof Noordwest, het nieuwe Boschstraatkwartier, De Heeg, Randwijk en het Provinciehuis.

studiumgenerale

Programma nieuwe tendensen in stedenbouw en architectuur

donderdag 16 januari:
lezing:
Stedenbouwkundige ontwikkelingen in na-oorlogs Maastricht:

Een beknopte toelichting aan de hand van markante voorbeelden op de ontwikkelingen zoals die zich in Maastricht hebben voltrokken.
lezing door: Ir. R. Daniëls, stedenbouwkundige Gemeente Maastricht

aansluitend:
lezing:
Stedenbouw tussen ideologie en werkelijkheid:

Tendensen in de stedenbouw na de Tweede Wereldoorlog, de ontwikkelingsperiodes, de grondslagen en de historische achtergronden, de ideologieën, de utopieën en de misverstanden. Over de functioneel gelede stad en het verlies aan continuïteit en humaniteit in de stedenbouw. De effecten op de planning en het uiterlijk van nieuwbouwwijken. Het uiterlijk van de stad als produkt van architectuur die onderhevig is aan veranderingen in de opvattingen en eisen.
lezing door: Prof. Ir. F. Meurer, Academie van Bouwkunst Maastricht en T.H. Aken.

donderdag 23 januari:
lezing:
10 jaar bouwen in België: a critical history:

Jo Crepain over zichzelf: "Ik ben bouwer van huizen in België, ik voel mij bouwmeester, maar mensen noemen mij architect". Zijn laatste projekt is: "De villa van de waanzin".
lezing door: J. Crepain. Hij behandelt de stedenbouw en architectuur van de laatste tien jaar in België, ofwel "tien jaar aftakeling".

donderdag 30 januari:
lezing:
Het stadsbeeld wordt niet ontworpen:

In een samenleving waarin een ideologische verbinding bestaat tussen een economisch marktmechanisme en democratie, is het idee van het stedenbouwkundig ontwerp nogal paradoxaal. Een inhoudloze, objectieve, twee-dimensionale kaart als stadsontwerp biedt de oplossing voor de kapitalistische democratische stad, waarvan de kwaliteit ontstaat op het niveau van de afzonderlijke architektonische invulling.
lezing door: Prof. Ir. C. Weeber, T.H. Delft.

donderdag 6 februari:
lezing:
Nachkriegs Städtebau in Deutschland: Spannungsfeld zwischen Tradition und Erneuerung:

Een schets van stedenbouwkundige ontwikkelingen in de Bondsrepubliek in de periode vanaf de Tweede Wereldoorlog.
lezing door: Prof. dipl. Ing. H. Adrian, Stadtbaurat gemeente Hannover.

donderdag 20 februari:
lezing:
25 jaar Piet Blom:

In een zeer lange lezing zal Piet Blom, bekend van de Henelose Kasbah, de paalwoningen in Helmond en de "potlood" in Rotterdam, een overzicht geven van zijn oeuvre van de afgelopen 25 jaar.
lezing door: P. Blom, architect BNA.

donderdag 27 februari:
Forumdebat over nieuwe tendensen in stedenbouw en architectuur.

Deelnemers:
Ir. P. Mertens, voorzitter; Prof. Ir. F. Meurer; Prof. J. Crepain; Prof. Ir. C. Weeber; Prof. dipl. ing. H. Adrian.

De lezingen en het forumdebat worden gehouden in de aula van het Hoofgebouw van de Rijksuniversiteit Limburg Tongersestraat 53, aanvang: 20.00 uur, en zijn gratis voor iedereen toegankelijk.

Dit programma werd georganiseerd door het Bureau Studium Generale, in samenwerking met de Academie van Bouwkunst te Maastricht.
Voor informatie:
Studium Generale
p/a R.L. Postbus 616, 6200 MD Maastricht.
Tel.: 043-888689 (J. Reiners) of 888690 (J. Dassen).

Vormgeving:
Anneriek Kusters

Nieuwe tendensen in stedenbouw en architectuur

Vier projecten van Piet Blom die dankzij het ad-hoc beleid werden gerealiseerd. Van links naar rechts: Gelderse Kade, Blaakloren, Blaak-overbouwing en Spaanse Kade.

Filosofie '86

Gedurende het kalenderjaar 1986 zullen door de Basisvoorziening Wijsbegeerte in samenwerking met het Studium Generale verschillende filosofische activiteiten worden georganiseerd. Het programma omvat o.a. de volgende onderdelen: lezingencycli rond algemene filosofische thema's, cursussen in wat filosofische basisvaardigheden zouden kunnen worden genoemd en thematisch georiënteerde studiegroepen rond klassieke filosofische teksten. Alvorens dit aanbod wat nader toe te lichten, zij erop gewezen dat het uitdrukkelijk de bedoeling is met deze activiteiten ook geïnteresseerden van buiten de Universiteit te bedienen.

ROZ-SG

Op zondag 19 januari vindt de vierde uitzending plaats van het programma "Zondagsrust", een programma dat door de ROZ in samenwerking met het Studium Generale wordt verzorgd. De uitzending is live vanuit de Grote Sociëteit aan het Vrijthof te Maastricht.

Filosofische lezingen:

Vergelijkbaar qua sfeer en opzet met de lezingenreeks "Filosofische perspectieven" (najaar 1985) zullen in 1986 4 lezingencycli van telkens 4 avonden worden georganiseerd. De eerste cyclus is historisch georiënteerd en beoogt een algemeen overzicht te geven van enkele belangrijke filosofische en culturele stromingen van de "moderne tijd". Dit laatste wil zeggen: vanaf ca. 16e/17e eeuw tot en met de 20ste eeuw. Deze cyclus wordt gehouden in de maanden februari en maart.

Een tweede lezingencyclus zal in de maanden april en mei worden gehouden met als onderwerp: "Het Probleem van de Westerse Cultuur". Alhoewel alle lezingen op zichzelf staan en ook als zodanig kunnen worden bijgewoond, wijst deze cultuur-filosofische reeks toch in zekere zin vooruit naar het programma "Niet-Westerse Filosofie" dat na de zomer zal worden verzorgd. Daarin zullen de filosofische inhouden van Hindoeïsme, Boeddhisme, Taoïsme en Confucianisme aan de orde worden gesteld.

Als hekkesluis zal dit jaar een programma "Antieke Wijsbegeerte" fungeren waarin aandacht wordt geschonken aan de Pre-Sokraten, Plato, Aristoteles en de Stoa als bemiddelaar tussen het Griekse denken en de Joods-(vroeg)Christelijke traditie.

Onderwerpen voor "Zondagsrust" van 19 januari zijn (onder voorbehoud):

De devaluatie van het gezag van de huisarts

Uit onderzoek is de Maastrichtse epidemioloog Prof. Dr. P. Knipschild gebleken, dat de toename van het aantal verwijzingen door huisartsen naar specialisten in verband staat met de toename van de onzekerheid bij de (jonge) huisartsen omtrent hun kunnen, de afname van het geloof van de patiënt in het kunnen van zijn huisarts en het mondiger worden van de patiënt, die niet rust vooraleer hij zijn lichaam en ziel toevertrouwd weet aan de bestvermogenste. Naast genoemde heer Knipschild zullen een aantal huisartsen en vertegenwoordigers van patiëntenverenigingen het woord voeren.

Cursussen logica en argumentatieleer

In het voorjaar van 1986 zullen een tweetal cursussen op het gebied van logica en argumentatieleer worden verzorgd. Alhoewel beide cursussen op elementair niveau zullen worden gegeven, geldt toch dat de tweede cursus (definitie- en argumentatieleer, rethorica, filosofische problemen in verband met logica etc.) voortbouwt op de eerste cursus (grondbeginselen van propositie- en predikaatslogica). De eerste cursus bestaat uit 6 bijeenkomsten, telkens op de maandagavond vanaf 20.00 uur. De plaats wordt nog nader bekend gemaakt. De data zijn:

Logica I: 17 februari, 24 februari, 3 maart, 10 maart, 17 maart en 24 maart;

Logica II: 7 april, 14 april, 21 april, 28 april, 5 mei, 12 mei.

De cursus staat open voor maximaal 25 deelnemers, zowel van binnen als buiten de R.L.. Studenten krijgen volgens een bepaalde verdeelsleutel voorrang. Als tegemoetkoming in de onkosten van de cursussen vragen wij per cursus (van 6 bijeenkomsten) een inschrijfgeld van:
Studenten R.L. en H.B.O.: f 5,-
Overigen: f 25,-

U kunt zich nu reeds schriftelijk of telefonisch opgeven bij het secretariaat van Algemene Wetenschappen t.a.v. Mevr. M. Vara. Hoofdgebouw R.L., kamer 144, Tongersestraat 53, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Of: telefonisch: 043-888207.

N.B.: bij voldoende belangstelling zullen beide cursussen in het najaar worden herhaald.

De functie van de universitaire pers in Limburg

Vertegenwoordigers van de universitaire pers in Limburg, de bladen Modulair van de Open Universiteit en de Observant van de Rijksuniversiteit Limburg, zullen met hun respectievelijke voorlichters van gedachten wisselen over de vraag of deze organen een primair voorlichtende dan wel journalistieke taak hebben. Gevraagd worden: eindredactrice Lieke Meyer van Modulair en voorlichter Johan Kortenaar van de Open Universiteit en eindredakteur Jacques Herraets van Observant en voorlichter Joep Offermans van de Rijksuniversiteit Limburg

Het lustrum van de R.L.

Middels een interview met de werker van het eerste uur, Jules Zeguers, wordt een terugblik geworpen op 10 jaar R.L.. De naam Jules staat garant voor smakelijke babbel vol anecdotes over Jezuiteten en de latere "hoeg hiere".

Gezondheidszorg en ethiek

In een uitgebreid vraaggesprek zal de hoogleraar gezondheidsrecht Prof. Mr. F. van Wijmen ingaan op ethische vragen binnen de gezondheidszorg. Daarnaast wordt er aandacht geschonken aan de rol die hijzelf als wetenschapper inneemt in het spanningsveld van

Studiegroepen:

Vanaf 1986 zullen regelmatig leesgroepen worden verzorgd waarin filosofische teksten worden besproken aan de hand van een bepaald thema.

In maart wordt begonnen met de behandeling van het zgn.: lichaams-probleem. Hierin komen vragen aan de orde als: Is de mens een ingewikkelde machine die uiteindelijk geheel tot materie (tot een ding) herleidbaar is? Is er een principieel verschil tussen het geestelijke en het materiële? En als dat zo is, hoe beïnvloeden ze elkaar dan? Is bijvoorbeeld een muziekstuk een geestelijk proces of is het typisch uitputtend beschrijfbaar en bepaald? Is bijvoorbeeld een fysisch uitputtend (fysiologisch, neurologisch) verschijnsel of een mentale toestand?

In zes bijeenkomsten zullen teksten van verschillende filosofen worden besproken, waaronder Plato, Descartes, de Lamettrie en Hofstadter.

Er is geen voorkennis vereist; de teksten zijn in het Nederlands of in het Engels.

De bijeenkomsten zijn gepland op dinsdagmiddag van 14.00 - 16.00 uur.

De voorlopige data zijn:

18 maart, 8 april, 15 april, 22 april en 29 april 1986.

gezondheidszorginstellingen en professionele werkers aan de ene kant en patiënten aan de andere kant.

Chantal van Dam

Spot op het raakvlak van sarcasme en ironie: in deze uitzending wordt hoogstwaarschijnlijk de volgende heilige koe omvergehaald: het Carnaval.....

Muziek

De volgende muzikanten zorgen voor een muzikale omlijsting:

Deborah Berg, Pascal Pasolli, Guy Vossen en Leon Mennen.

zondag 19 januari in de Grote Sociëteit, Vrijthof te Maastricht (tegenover het postkantoor), van 11.00 uur tot 12.30 uur. Toegang gratis.

De volgende uitzendingen in het voorjaar zijn op 16 februari, 16 maart en 20 april. Voor het indienen van ideeën en voorstellen kunt u terecht bij de programmaraad, welke bestaat uit: Pieter Beek, Jules Dister en Ad van Iterson (allen ROZ) en Juul Dassen en Jacques Reiners (beide namens Studium Generale).

Hu

Peris

Tijde

in mei

lijke i

Toen l

tertje

kocht,

instru

van p

het or

ongev

kers z

sneeu

en zo

perisk

rig k

wat er

de als

ging.

steun

het b

dat n

noeg l

aio's r

reid e

maand

rijkse

ven. V

onder

ter ve

omda

sneeu

dien

tenrijl

aanva

werki

nooit

wissen

gehoo

den i

ledigh

en de

en he

tensch

beker

K.) we

ker.

G

ji

(doc

De Fa

ouder

den i

door

autor

Vana

zaal

half

hond

voor

gezel

de kil

profe

Cohé

Tak.

warel

maar

verde

steed

betro

om r

belar

van

den.

bleek

doch

te ga

Wattu

bruik

wat f

Obse

Maastrichtse hoogleraar dronk teveel:

Twaalf aio's gewond bij ski-onderzoek

Afgelopen maandag is op het vliegveld Beek een DC-8 van het ministerie van Onderwijs geland met aan boord twaalf Maastrichtse aio's die in Oostenrijk gewond zijn geraakt bij het onderzoek naar ski-ongevallen. De twaalf worden in het ziekenhuis met wetenschappelijke eer behandeld, omdat zij volgens de directie "bijna gesneuveld waren op het veld van onderzoek". De leider van het onderzoek, professor P. K., is met minder égaris ontvangen. Hem wordt verweten dat hij, na een halve fles rum te hebben genuttigd, de jonge onderzoekers een piste op heeft gestuurd waar niet genoeg sneeuw lag om zijn speciaal ontwikkelde "periskopische" onderzoekstechniek toe te passen.

Rum

De vijfde dag wachten werd het team noodlotig. Overmoedig geworden door een totale winst in het pokerspel ("ze waren allemaal hartstikke blut") en een halve fles Oostenrijkse rum, stuurde de hoogleraar de jongelui de piste op. "Het was eigenlijk niet verantwoord, maar ik kon ze niet langer tegenhouden, het was net een stel jonge honden", heeft hij achteraf verklaard.

De aio's gingen met hun periskoop in een laagje sneeuw van hoogstens twintig centimeter liggen. Binnen een half uur was de piste bezaaid met gewonden: behalve de

twaalf aio's ook nog veertien skiërs die tegen hen opgebotst waren. De plaatselijke EHBU-Afdeling, die snel ter plekke was, telde onder de gewonden achttien gebroken ribben, zes open beenbreuken, zes gebroken sleutelbeneden, vier breuken divers, acht ontwrichte schouders en zesentwintig diepe snijwonden. De politie had grote moeite de Maastrichtse hoogleraar uit handen van een woedende menigte te houden.

Men kon echter niet verhinderen dat hij door meerdere sneeuwballen pijnlijk aan het hoofd werd geraakt.

Nuttig

Bij terugkeer in Maastricht heeft K. verklaard dat het gebeurde hem verschrikkelijk spijt. Hij wil de slachtoffers zoveel mogelijk schadeloos stellen door hen een goed punt op het examen in het vooruitzicht te stellen. Verder wijst hij erop dat het gebeurde ondanks alles de nodige vruchten afwerpt voor de wetenschap. "Het onderzoek heeft nuttige resultaten opgeleverd. We hebben geconstateerd dat een aio die door een Duitser is aangeskied, gemiddeld meer verwondingen heeft dan een ander die bijvoorbeeld door een

Professor K. (rechts op de foto) met zijn dochtertje en de pausperiskoop, die hij later wilde gebruiken voor het ski-onderzoek.

Belg is geraakt. Dan kan erop wijzen dat een Duitser gemiddeld zwaarder is dan een Belg. Om dat zeker te weten is nader veldonderzoek nodig. Maar het meest verras-

sende resultaat is toch wel dat het voor de aio's niets uitmaakte of ze veel of helemaal geen alcohol gebruikt hadden. Ze lagen daar maar en iedereen vloog tegen hen op".

Geslaagde ouderavond juridische faculteit

(door Jean P. Zelissen)

De Faculteit der Rechtsgeleerdheid kan terugzien op een bijzonder geslaagde ouderavond, die speciaal voor de ouders uit de regio Gronsveld werd gehouden in zaal "De Grenadeer" aldaar. De avond was tot in de puntjes verzorgd door het dispuut "Gronsfeldia-Maastrichtensis", dat voor de organisatie had mogen rekenen op de volle medewerking van de wereldlijke en geestelijke autoriteiten van het dorp.

Vanaf het moment dat de zaal openging (stipt om half acht), verdrongen honderden ouderparen, voor het merendeel vergezeld van hun studerende kinderen, zich rond de professoren Flintermans, Cohen, van Boven en Tak. Iets minder in trek waren de medewerkers, maar naarmate de avond vorderde, werden zij ook steeds meer in de drukte betrokken. Vooral rondom mr. Wattel viel veel belangstelling te noteren van de lokale schoonheden. Bij nader inzien bleek het echter om dochters van fruittelers te gaan, die handig van Wattels zwakheden misbruik maakten om hem wat fiscale handigheidjes

te ontfutselen. Mr. de Groot kon enkele Gronsveldse coupeuses verblijden met knip- en breipatronen voor warme winterkleding, die nog goed van pas kan komen in deze barre winter.

Bezorgdheid

Bij de ouders bleek een oprechte bezorgdheid te bestaan over het wel en wee van de zonen en dochters, die zij aan de zorgen van de faculteit hadden toevertrouwd. Daarvan getuigden vragen als: "Is het echt waar dat ze 's middags niet hoeven te studeren" en "Houdt U ook de geestelijke vorming in de gaten?". In de meeste geval-

len konden de professoren de ongerustheid van de ouders wegnemen, maar er bleef een grote behoefte bestaan om een regionale bijdrage te leveren aan het facultaire gebeuren. Het dagelijks bestuur van de schutterij Sint Deusedit bood aan om de 'Bielemenkes' de regionale mensenrechten te laten handhaven en de coureur Adje Wijnands, winnaar van het bergklassement in de laatste zesdaagse van Maastricht, stelde geheel spontaan een verblijf van twee weken in de juridi-

sche respiratiekamer voor.

Miss Kersebloesem

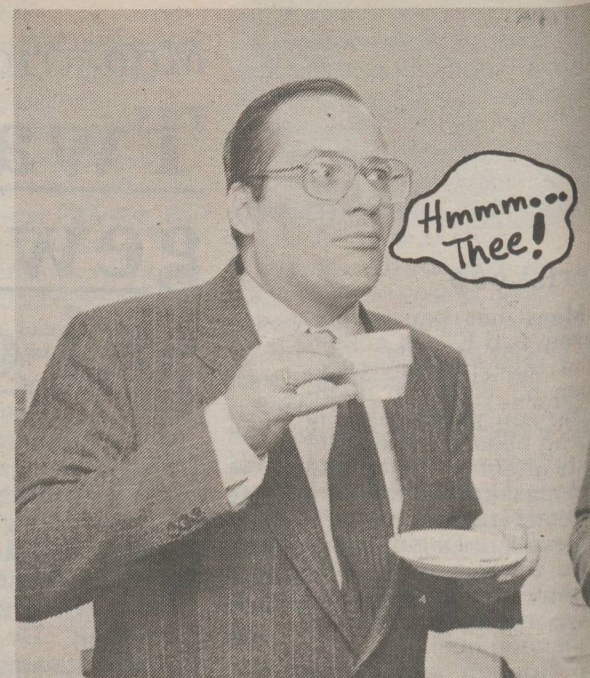
De liefvallige Manuela Kneepkens, Miss Kersebloesem 1985, kondigde aan haar Miss Limburg-ambities op te geven en zich in te laten schrijven als zesduizendste studente. Pastoor Heemels tenslotte nodigde professor Flintermans uit om iedere zondag de jongeren met een preek over het recht te komen opluisteren. De professor was zeer vereerd met deze uitnodiging. Met definitieve toezeggingen wil hij wachten tot na de afloop van de toernooi, die de juristen de komende weken voert naar Margraten (zaal Henniskens), Berg en Terblijt (zaal Jeurissen) en Banholt (cafe Panorama).

De vervaarlijk ogende Bielemenkes hebben aangeboden de regionale mensenrechten in Gronsveld e.o. te handhaven.

Bah, thee!

Nu de koffieprijsen tot astronomische hoogten dreigen te stijgen is het ministerie van onderwijs een campagne gestart om de bijna tweehonderdduizend Nederlanders, die elke dag op kosten van het rijk de nodige bakkies troost naar binnen werken, van koffie op thee te laten overstappen. Binnen alle onderwijsinstellingen worden posters verspreid waarop niemand minder dan minister Deetman zelf als een volleerd fotomodel de kwaliteiten van thee aanprijst.

op z'n poster denk ik bij mijn eigen: die kan van mij de theepot op!" (Lezer, let eens op het taalgebruik van die man! Kok zegt zoiets alleen maar om zijn achterban te paaien. Zelf drinkt hij thee, maar hij weet dat er nu eenmaal meer koffiedan theeliefhebbers zijn.

Het is maar dat U het weet, want er zijn verkiezingen in aantocht. En denk nu niet dat de aanhangers van het liberalisme zulke theeleuten zijn. In betere kringen wordt een kopje koffie met een fijn speculaasje heus niet versmaad!

Twee zusters van "Nonnen voor het Lustrum" dragen stoelen voor de plechtige academische zitting, een openluchtgebeuren in de voormalige kloostertuin waar een semiepermanent feestterrein wordt opgebouwd. Op de achtergrond de "paustent".

Tuinman

Bernhard: "Ik kan wel huilen"

Toen vorige week de hakkers en zagers van Staatsbosbeheer gesteund door vijf potige kerels van de ME de bostuin achter het hoofdgebouw van de RUL in Maastricht met de grond gelijk maakten, stond tuinman Bernhard omringd door de actiegroep "Vrienden van de tuin" op de parkeerplaats een stille wacht te houden. Waarom moest de tuin plat?

Directeur van alles wat groeit en bloeit, Bijermans Hans: "Ach, door die storm in juli waren er toch al drie van de 87 bomen naar de sodemieter. Dat noem ik al geen tuin meer. Toen kwam het college met de opdracht bomenplan. Tegelijkertijd moest er een feestterrein voor het lustrum gezocht worden. Ik heb samen met Civiele Zaken het MVV-stadion geadviseerd door tussenkomst van Melchior, u weet wel van die paarden. Dat was te ver van huis vond het college. Laat nou het pro-

gramma van eisen van dat feestterrein precies passen op die tuin...Het college hakte toe meteen de eerste boom door, vandaar. Ik vind het zelf eigenlijk best hardstikke leuk nu de zaak een beetje wordt aangekleed met die paustent die wij van vliegveld Beek voor een prijke kunnen huren.

Rob van den Biggelaar kreeg gisteren de "Als twee druppels water Award" uitgereikt door de rector van de RUL omdat Rob door de lustrumjury werd uitgeroepen als de beste dubbelganger.

Rob, in het dagelijks leven voorzitter, had eigenlijk helemaal niet meegedaan aan het festival vanwege zijn drukke werkzaamheden. Precies op het moment dat alle dubbelgangers -allen RUL-medewerkers zich verzamelden in de tuin voor de laatste ronde langs de jurytafel, viel het oog van juryadviseur Pim Jacobs op de toevallig passerende vorstelijke verschijning van Rob, waar iedereen binnen de RUL zo gewoon aan is. "Dat is de meest verrukkelijk Prins Bernhard -outfit die ik ooit in die detaillering heb gezien" slaakte Pim Jacobs en

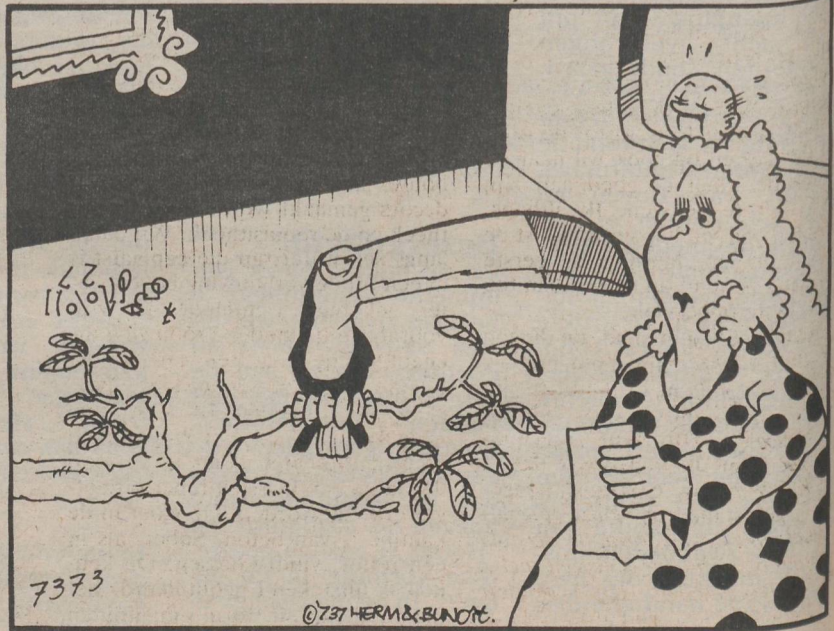
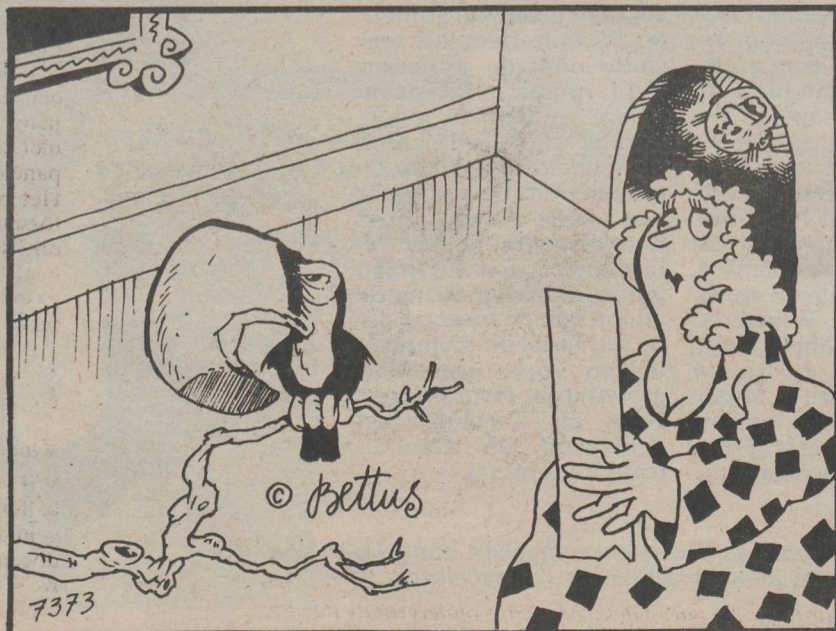
Rob geniet met een vol teugje van zijn vorstelijke overwinning.

sleepte de hele jury mee in zijn enthousiast kielzog. De tweede prijs ging naar Hoekstra (op de foto achter Rob) die een compliment kreeg

voor zijn zangerige presentatie als Marco Bakker. Omdat het gebruik van uitgesproken kledij eigenlijk niet was toegestaan ging een eervolle

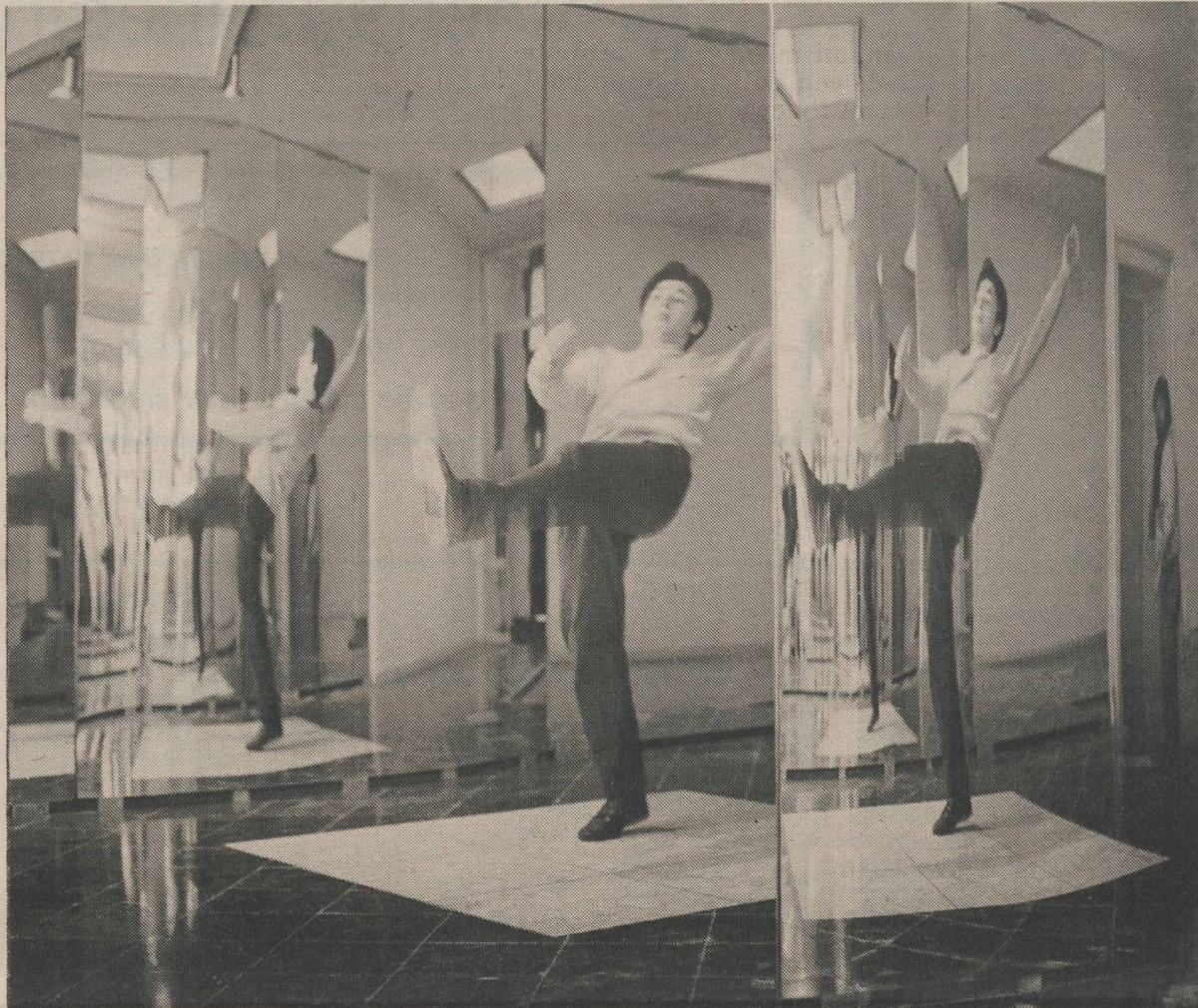
vermelding naar drs. Jakwes Reiniers die een Studium Generale probeerde na te bootsen (op de foto links van Rob).

10 vergissingen

De buurman heeft een nieuwe school

"Een toneelschool binnen de universiteit, dat zou revolutionair geweest zijn".

De spiegelentree van de Toneelacademie.

straling. Wie hier (bombast pose- rend voor de bolle spiegels) in het witte vierkant gaat staan, ziet ook zijn uiterlijk veranderen. Loop je door, dan zie je jezelf weer zoals je bent, en zo hoort het ook bij een speler die niet op het toneel staat. Bovendien wilden wij ook laten zien dat de student hier wel wat hoop mag koesteren. Vandaar dat we die spiegels tegenover elkaar hebben gezet. Perspectief genoeg, zie je?"

Wij zien het. Narcissus zou er niet weg te slaan zijn. Welbespraakt, en op gedragen wijze laat Giessen ons luid articulerend 'zijn' gebouw zien. "Ik mag altijd graag zeggen dat we onze studenten in een kloosterlijke atmosfeer het vak leren. Neem deze plavuizen, die moeten elke dag geboend zijn, reinheid is belangrijk. Als de studenten met hun bedompte kamertjes vol stapels afwas hier dan binnenkomen krijgen ze vanzelf iets van (diep lucht insnuivend, onderwijl gelukkig rondkijkend): hè, hier is het prettig werken. En dan hoop ik maar dat ze meteen denken: en vanavond ga ik toch die afwas eens doen".

Wij volgen de directeur door het gebouw, zien de werkplaats waar de decors gemaakt worden, de bibliotheek en de requisitetheek. Wij dalen langs een watertrap die geplaatst is in een bij de verbouwing boven water gekomen wentelput. Er zijn voorafgaand aan de verbouwing archeologische vondsten gedaan die te zijn tijdens in de school tentoongesteld zullen worden. In de kantine aangekomen zien wij buiten een klein amfiteater, waar in de loop der jaren een klassiek repertoire afgewerkt zal worden. De vloer in de kantine is van beton. Sober, als in een refter, vindt Giessen. De keuken is uitstekend geoutilleerd, het klaarmaken van warme maaltijden

geen probleem. Toneelspelers maken lange dagen, moeten zich aan de kunst wijden en hebben dus niet altijd tijd om boodschappen te doen.

Josephine

Verdergaand komen we in de grote theaterzaal, die ondergronds is. Een juweel van behoorlijke afmetingen, met rijen spots, een uitgebreide licht-en geluidsinstallatie en voldoende ruimte voor publiek. Als toneelspelers voor sommigen geen feest is, dan wordt het dat wel in

deze zaal. Ik begon me af te vragen of ik wel het juiste vak gekozen had toen ik de kleedkamers zag. Schminktafels, kapspiegels, kedingrekken met extravagante kostuums en...moet je je voorstellen dat je daar na de voorstelling zit en je krijgt rozen met een spannend kaartje.....

Op komt echter Josephine (spreek uit Zjozefienh) van der Meer, eindfasestudente van de acteursopleiding. Wat ze van dit nieuwe gebouw vindt? Blij verrast antwoordt ze: "Van In-ter-na-ti-o-na-le Allure en

De buurman, Jacques Giessen, in zijn ondergronds theater.

-hooghartig grimassend- passend bij mijn cosmopolitische persoonlijkheid." Hevig giechelend gooit ze haar hoofd in haar nek. Als haar felgestifte lippen weer zichtbaar zijn vervolgt ze droef serieus: "Maar daar wou ik het niet met je over hebben, Jacques. Want wat moet ik nou? Over een paar maanden ben ik afgestudeerd, en dan? Niemand zit toch op ons te wachten? Ik kap er maar mee Jacques, echt hoor". Josephine speelt in Medea. Zoals gebruikelijk komen uit het hele land regisseurs kijken en keuren bij de eindexamenprojecten. De kritieken waren voor deze groep niet erg lovend geweest. "Dan praat je met zo'n vent na de voorstelling en die geeft dan commentaar waarbij je je afvraagt of ie wel in de gaten heeft hoe kwetsbaar je bent op het toneel. Zo weet ik het ook niet, hoor. Bij wie moet ik me nou inlikken, voor wie moet ik nou m'n best doen? Er is er maar één in wie ik een beetje vertrouwen heb, een vrouw, maar die zit tot '89 vol. Wat moet ik dan? Naar Amsterdam? Daar heb ik al gewoond, da's voor mij gesneden koek. Buitenland? Ik spreek vloeiend Frans maar kan er niet in spelen. Engels gebrekkig. Dus dan toch naar de hoofdstad, een beetje edelfigureren en me laten aantasten door dat sufkutterige oppervlakkige acteursmilieu? Nee, mijn droom is wel aan diggelen. Toen ik in de eerste zat hoorde ik dat Paul Verhoeven Eline Veere wou verfilmen. Nou ben ik een groot Couperusliefhebber, dus dat zou echt iets voor mij zijn. Nou gaat ie 'm verfilmen, en wie is Eline Veere? Sylvia Kristel! Hou toch op, schei toch uit!" Josephine beent naaldhakkend weg.

Diner masqué

Haar directeur begrijpt haar pessimisme wel. Enerzijds heeft zij er reden toe: de arbeidsmarkt is niet erg ruim. Anderzijds is hij de toonzetting van haar aandoeningen wel gewend: "Typisch Josephine". Wij trekken verder. Op onze weg vinden we diverse repetitielokalen. De meeste zijn nog maagdelijk onbevekt, maar in andere wordt hard gewerkt aan de producties voor het Toneelacademie Festival, dat 17 januari zal losbarsten. Wij openen een deur en zien een met blauwe, paarse en oranje doeken doorwrocht podium, waarin een schuin op zijn kant hangende barokke stoel en wit bungelende afgerukte armen de aandacht trekken. Dit is het decor voor "Poging tot beschrijving van een diner masqué te Parijs, Frankrijk". In een ander lokaal schildert een aankomend regisseur een ziekenhuisbed wit. Twee derdejaars docentenopleiding sjuouwen met kloten, gewichten die de decorpanelen moeten helpen rechtstaan. Het bed is voor "Het Bezoek", de torsende dames bereiden zich voor op "Mens, maak me niet ziek". Lokaal 1.3 is leeg, op twee schimmige gestalten na. Hier wordt gerepeteerd voor "Mijn Koninkrijk voor een Paard". Eindfasestudente Tineke Schrier galoppeert op een been en een rolschaats door de ruimte.

Kloosterlijke soberheid

Wij bezichtigen de twee immense balletzalen, de televisiestudio, de geluidsstudio, de regiekamers, de docentenkamer, opslagruimtes, wc's. Alles wat je je bij een toneelschool zou kunnen voorstellen is

De Maastrichtse Academie voor Dramatische Kunsten, zeg maar de toneelschool, opent 17 januari haar nieuwe gebouw. Na twee jaar in de rommel gezeten te hebben komt zij terug in het nu geheel verbouwde oude hoofdgebouw op de kop van de Lencu- lenstraat, grenzend aan het Bon- nefantcomplex, het door de universiteit pas aangekochte Gouvernment en café Tribunal. De lokaties Achter de Barakken en Lage Barakken, waar de op- leiding tot docent drama, respec- tievelijk acteur residentie hiel- den, staan nu weer ter beschik- king van de Gemeente Maas- tricht. Tegelijk met de officiële opening zal het Toneelacademie Festival losbarsten. Een week lang zullen sterren in spe te be- wonderen zijn in stukken van verschillende pluimage.

Observant-redacteur Jan Mok- kenstorm, geen onbekende in to- neelkringen, liet zich rondleiden in deze kunstveste en had een ge- sprek met directeur Jacques Giessen.

De toneelschool leidt op tot toneel- kunstenaar. Na een gezamenlijk propedeusejaar kunnen de studen- ten die op school mogen blijven kie- zen tussen de docentenopleiding en de acteursopleiding. Het is bepaald niet makkelijk een plaats op de to- neelschool te bemachtigen: van de vierhonderd kandidaten vallen er na een selectieweek driehonderd- veertig af. De overgebleven zestig mogen proberen hun propedeuse met een gunstige beoordeling af te sluiten. Meestal slagen er hier maar vijftien in. Zij mogen de opleiding afmaken, de rest kan af. Al met al telt de school nu honderdveertig studenten, inclusief de parttime op- leiding tot docent die in de week- ends plaatsvindt.

Spiegels

Wie in het nieuwe gebouw van de Toneelschool zijn jas wil ophangen moet uitkijken dat hij zijn hoofd niet stoot. Bij het binnenkomen moeten allereerst twee verraderlij- ke transparante deuren gepasseerd worden. Als dat lukt betreed je een korte gang met aan weerszijden drie grote spiegels. Het middelste paar daarvan is bol. In de zwart geplav- vunde vloer is ter hoogte van deze spiegels een wit marmeren vierkant gelegd. Hoe bescheiden je ook bent, het is onmogelijk in deze gang je eigen gestalte in duizendvoud te negeren. Wie na deze bespiegeling in staat is over te gaan tot de orde van de dag en op zoek wil naar de garderobe, doet er goed aan zijn ogen niet te geloven. Ik althans, deed het wel, en liep enthousiast de spiegel binnen, hiermee de eerste neusdruk zettend op het tot dan toe onbevekte oppervlak.

Er staat niet wat er staat, de dingen zijn niet wat ze zijn, om met de dichter te spreken. En kan het niet mooier, zo'n entree voor een to- neelschool? Directeur Jacques Giessen over dit kunstwerk dat in het kader van de eenprocentsrege- ling is geïnstalleerd: "Deze spiegels verbeelden de transformatie die, als het goed is, zichtbaar is als een speler het toneel betreedt. Hij verandert dan van uiterlijk, van vorm, van uit-

aanwezig. Het doet soms wat overdreven aan. Giessen is de laatste om te ontkennen dat alles er prachtig uitziet. "Het mooie van dit gebouw is dat je eraan kunt zien hoe onze opleiding is. Aan de ene kant de eeuwenoude muren en fundamenten, die staan voor de vakmatige verworvenheden die in het heden gebruikt moeten worden, zoals stem- en bewegingstechniek. Aan de andere kant beton en tl-verlichting, die staan voor het experiment, het moderne in onze opleiding. Aan de muren hebben we bewust niets opgehangen. We vinden dat de studenten de ruimte maar moeten vullen, zoals ze dat op het toneel ook moeten doen. In deze kloosterlijke soberheid krijgt de twijfel ook kans. Die is goed, ik hoop dat de mensen die hier afstuderen met een gezonde dosis twijfel het land ingaan. Dat ze twijfelen aan wat ze kunnen en aan wat ze willen. En ontdekken waar die twee samenkomen. Er zijn teveel mensen die iets willen, maar dat niet kunnen. Ongeluk is hun deel. Op de universiteit heb je dat net zo goed, alleen leiden ze daar klakkeloos iedereen op tot wat ie maar wil. Maar in feite zijn er maar weinig artsen, juristen of economen die gevoel hebben voor hun vak. De meesten zijn gewoon grote botteriken. Ik wil dat op deze school vermijden".

Universiteitstheater

"Dit gebouw biedt de mogelijkheid tot het geven van meer voorstellingen. We gaan daar in de toekomst meer publiciteit aan geven, om zo een grotere aanwezigheid binnen de Maastrichtse gemeenschap te bewerkstelligen. We hopen een beetje het universiteitstheater te worden. De universiteit is van een cultuurinstituut een jogginginstelling geworden. Kijk maar naar de artsen, dat waren vroeger de grootste cultuurvreters, nu houden ze zich alleen nog maar op met sport. Ik heb het met Wijnen indertijd nog gehad over een toneelschool binnen de universiteit. Dat zou nog eens revo-

lutionair geweest zijn. Nu wordt dat weer actueel, want in het kader van de taakverdelingsoperatie preferer ik de academische vrijheid boven inlijving bij de Hogeschool Zuid Limburg. Bovendien is het voor academici van het hoogste belang dat ze in aanraking komen met het theater. Daar worden mensen getoond die worstelen met de grote levensconflicten. Hoe kan een jurist nou oordelen over terrorisme als hij alleen maar droog debatteert, en niet bijvoorbeeld "De Rechtvaardigen" van Camus gezien heeft? Wat dat betreft biedt het programma van het Toneelacademie Festival een mooi staaltje van de topics van deze tijd. In "Medea" wordt de vraag gesteld hoe ver liefde kan gaan, hoever je je mag laten leiden door driftmatigheid en seksualiteit. In de "Rechtvaardigen" wordt onderzocht waar de grenzen van recht en terrorisme liggen. Of je de vrouw en kinderen van de vorst ook moet doden, als je een bom gooit. In "de Meiden", "de President" en "de Wijze Kater" worden machtsverhoudingen getoond. Eten, gezondheid, belangrijke thema's van deze tijd, zie je in "Mens, maak me niet ziek" en "Ziezo, dat hebben we weer achter de kiezen". "Top Girls" gaat over een vorm van feminisme. "Het Bezoek" over de vader-zoon relatie. In "Poging tot beschrijving van een diner masqué te Parijs, Frankrijk" wordt de vraag gesteld naar het waarheidsgehalte van schoonheid. Er wordt een man getoond die een plotseling overzicht heeft, zoals we dat allemaal wel eens hebben, en door de maskers van de mensen heen ziet. Verder brengen we nog diverse liederen-programmas, maar je ziet: de slagzinnen van deze tijd zitten in het festival. En dat bewijst mij dat de Toneelschool niet zo'n eiland is als de mensen wel denken." Dat belooft wat. Ik ga m'n jas weer zoeken. Voor ik de school verlaat doe ik nog even Toon Hermans in de spiegel. Alles is drama, tenslotte.

Jan Mokkenstorm

UITNODIGING

voor het bijwonen van de conferentie-avond op **donderdag 23 januari a.s. om 20.00 uur**

in het parochiehuis St. Matthijs, Maastrichter Pastoorstraat 14a, ook gemakkelijk bereikbaar via de ingang naast de St. Matthiaskerk aan de Boschstraat.

Inleider: Dr. A.E.M. van der Does de Willebois, opgeleid tot neuroloog-psychiater o.a. te Utrecht, Parijs, Montreal en Groningen, thans werkzaam als Chef afdeling neurologie van het St. Antonius-ziekenhuis te Utrecht; bekend om zijn vele lezingen en artikelen over ethische, geneeskundige, opvoedkundige en filosofische vraagstukken, ook in buitenlandse tijdschriften; auteur o.a. van de cultuur-psychologische werken „Vervreemding en verslaving” en „Het vaderloze tijdperk”.

ONDERWERP: DE MENS EN ZIJN ZELFBESCHIKKINGSRECHT.

Vragen omtrent met name euthanasie in ons tijdperk van de „ik-cultuur”.

U bent van harte welkom!

R.K. Studentenpastoraat Maastricht
Maastrichter Pastoorstraat 10. Tel. 043-211126.
Geopend van 9.30-12.30 uur

Elke zondagmorgen om 11.00 uur is er een eucharistieviering met korte meditatie, in de studentenkapel, aan de Maastrichter Pastoorstraat, rechts van de St. Matthiaskerk.

leenarts medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043-210349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Zo eenvoudig komt Justitie niet van KRI af

KRI gaat over alles wat te maken heeft met problemen die voortvloeien uit gedrag, dat kennelijk niet in overeenstemming is met de wetten en normen van de samenleving, het zogenaamde "afwijkend gedrag".

Het reklasseringsblad KRI verkeert in moeilijkheden. Het ministerie van Justitie wil niet langer personeelsplaatsen voor de redactie ter beschikking stellen. Velen in en rondom de strafrechtssector zijn echter van mening dat KRI niet mag verdwijnen. Het vervult immers een onmisbare functie in het kritisch volgen van gevangeniswezen, opsporingsapparaat, rechterlijke macht, advocatuur en reklassering, en in het beïnvloeden van de openbare mening. Bovendien is KRI een steunpunt voor personen die met justitie in aanraking komen, vaak onder weinig benijdenswaardige omstandigheden.

Wie wil dat KRI voortbestaat, kan dat het beste duidelijk maken door het nemen van een abonnement (of door een abonnement aan een ander te schenken) op dit beslist niet erg dure maandblad. Een sterk abonneebestand is een steun in de rug voor redactie en redaktiecommissie in hun onderhandelingen met reklassering en justitie. Wie het blad nog niet kent kan een gratis proefnummer aanvragen: 073-123221.

**GELOOF NIET ALLES WAT ZE ZEGGEN
KONSTATEER HET LIEVER ZELF**

Naam

Adres

Postcode **Woonplaats**

wordt jaarabonnee van KRI voor de prijs van (aanstrepen wat van toepassing is):

- f 29,50 (normaal tarief)
- f 12,00 (gedetineerden en studerenden)

(Geschenkabonnement van:

Adres

Postcode **Woonplaats**

Als welkomstgeschenk in de tas wil ik:

- 'Opsporing Verkocht' (KRI-boek over het omstreden AVRO-programma)
- 'Wraak' (cartoonboek van KRI-tekenaar Ad van Haandel)

Bon in een ongefrankeerde envelop opsturen naar:

Administratie KRI, Antwoordnummer 282, 5200 VH 's-Hertogenbosch.

ke openingstijden nl. dagelijks van 10.30 tot 11.00 uur en van 15.30 tot 16.00 uur.

Aan de eerstejaars studenten FdEW 1985/1986.

Propaedeutische scriptie 1985/1986.
De lijst met onderwerpen voor de propaedeutische scriptie 1985/1986 ligt vanaf maandag 06 januari 1986 ter inzage in het Studielandschap, Bonnefantencomplex. De studenten dienen uiterlijk vrijdag 31 januari 1986 de onderwerpkeuze geregeld te hebben met het Bureau Onderwijs FdEW. Formulieren hiertoe zijn te verkrijgen bij de informatiebalie. Voor het reglement voor de propaedeutische scriptie verwijzen wij naar de Facultaire Studiegids (pag. 35 t/m 39). In de scriptie-periode zal de micro-computerzaal (kamer 3.049) geopend zijn van 09.00 uur tot 21.00 uur.

Rechtsgeleerdheid

★ **Dinsdag 21 januari** 15.00 uur, collegezaal Nieuwenhof: lezing in het kader van het blok Arbeid. F. de Kok: 'Diskriminatie in arbeidsverhoudingen'.

★ **Woensdag 22 januari**, collegezaal Nieuwenhof: lezing in het kader van 'Afspraken'. G. Mols: 'Samenspanning'. Tijd wordt nog bekendgemaakt.

Faculteit der Geneeskunde Bedankje aan de studenten FdG

Hiermee wil ik de studenten van de Faculteit der Geneeskunde bedanken voor hun medewerking bij het correct invullen van de antwoordformulieren bij de voortgangstoets-afname van 11 december j.l. Hierdoor is de verwerking bijzonder snel verlopen.

Nu vraag je je af, wat koop ik daarvoor? Indien de formulieren ook in de toekomst zo zorgvuldig worden ingevuld, zal het mogelijk zijn de periode voor de verwerking in te korten. we zouden één week kunnen winnen, zodat we in de toekomst de resultaten binnen 3 weken bij jullie in de bus kunnen laten vallen, maar: de resultaten kunnen pas besproken worden als al julle commentaren binnen zijn. Daarom zullen we jullie vragen bij de volgende voortgangstoets (19 maart) de commentaren -een vraag per blad, zodat we ze op volgorde kunnen sorteren- uiterlijk maandagmorgen 24 maart (vóór 12 uur) in te leveren.

We rekenen dan natuurlijk ook weer op jullie medewerking bij het zorgvuldig invullen van de antwoordformulieren.

Carla Fröberg-Gresnich Project Evaluatie van Studieresultaten (voortgangstoetsen)

Introductiemiddag DBase III
Op dinsdag 14 januari a.s. van 14.00 tot 17.00 uur, wordt door de Dienst Informatieverwerking in samenwerking met de fabrikant, Ashton-Tate, een introductiemiddag georganiseerd over de mogelijkheden en gebruik van DBase III.

Wat is DBase III?
DBase III is een database-pakket dat gebruikt kan worden om, met behulp van een personal computer, administratiesystemen te automatiseren. Denkt U in de nabije toekomst Uw administratie geheel of gedeeltelijk te automatiseren met behulp van een personal computer, dan is het wellicht zinvol om kennis te komen maken met dit softwarepakket. Ook voor het oplossen van administratieve problemen bij wetenschappelijk onderzoek is de DB III goed inzetbaar.

Waarom DBase III?
DBase III is inmiddels vanwege zijn zeer krachtige mogelijkheden en grote gebruikersvriendelijkheid een 'stanaard' geworden en wordt daarom door de Dienst Informatieverwerking warm aanbevolen.

Vanwege de te verwachten belangstelling voor deze bijeenkomst wordt gevraagd om U door middel van onderstaand strookje op te geven bij het secretariaat van de Dienst Informatieverwerking, zonder verder tegenbericht wordt U dan op 14 januari verwacht in de cursuszaal van de DIV, kamer 1631 in het Biomedisch centrum.

Ruud Leliveld
Cursusdocent DIV

Naam:

Cap. groep/Dienst:

Lokatie:

Tel:

Wenst met mensen de introductiemiddag DBase III bij te wonen.

Algemeen

Cursus Ontwikkelingsproblematiek
Het Centrum voor Vrede en Ontwikkelingssamenwerking (CVOS) in Maastricht organiseert in de maanden januari tot en met maart 1986 een scholingscyclus over het probleem van onderontwikkeling en structurele armoede. Onze eigen positie, betrokkenheid en geschiedenis zal tijdens de cursus ter discussie staan en tevens vertrekpunt zijn voor een aantal van de thema's die aan de orde komen.

Het programma ziet er als volgt uit:
13 januari: Introductie en beeldvorming over de Derde Wereld.

27 januari: Oude en nieuwe afhankelijkheid.

3 februari: Sociaal-economische kenmerken.

17 februari: Wereldvoedselvraagstuk.

3 maart: Bewapening en de Derde Wereld.

17 maart: Geldstromen in ontwikkelingshulp.

Enige praktische informatie:

Kosten: f 10,00 voor de hele cursus (inclusief een scholingsmap).

Opgeven: bij het CVOS, Cortenstraat 4 in Maastricht, tel. 043-213841.

Tijd: steeds om 20.00 uur.

Plaats: in het gebouw van het CVOS, Cortenstraat 4 in Maastricht.

Voor meer informatie: Emmie Opdebeke: 043-212523, Ger Wackers: 043-614372.

Forumdiscussie: bestrijding fascisme en racisme

De tentoonstelling van nationaal-socialistische propagandapamfletten in de universiteitsbibliotheek, afgelopen december, heeft enige beroering gewekt. Daarom is op dinsdag 14 januari, 20.00 uur, een FORUMDISCUSSIE georganiseerd over het thema: Bestrijding van fascisme en racisme. Onder voorzitterschap van prof. mr. M.J. Cohen, hoogleeraar aan de FdR, debatteren daar vertegenwoordigers van de RL/universiteitsbibliotheek, de Werkgroep tegen fascisme en racisme uit Heerlen, het Anti-fascisme comité uit Maastricht, en van de studentengroepering NSEM/Rechtstreeks. In de zaal staan microfoons opgesteld. Plaats: Aula, hoofdgebouw RL.

Financiële Zaken

Wij brengen hierbij te uw kennis, dat het kabinet heeft besloten het huidige percentage van het pensioenbijdrageverhaal ad 11,7% met ingang van 01 juni te verlagen tot 10,6%.

Dit betekent in concreto, dat medewerkers, die per maand een ambtelijk inkomen genieten hoger dan f 2.778,- minder pensioenpremie gaan betalen (Ambtelijk inkomen = bruto salaris + vakantietoelage + evt. ambtelijke toelage(n)). In de maand december 1985 zal aan de hiervoor in aanmerking komende medewerkers een restitutie van teveel betaalde pensioenpremie plaats hebben.

Deze terugbetaling zal tegelijk met de salarisbetaling geschieden en wel onder code 372.

Ko-Beraad avond

vrijdag 17 januari 1986
20.00 uur: vergadering
21.30 uur: assistenten en co-assistenten over de stage Interne.
Alle co's, assistenten en 4e jaars zijn van harte welkom in de Kokokroeg, Hoogbrugstraat 1.

Studentencommissie Servatius

Organiseert op 14 januari om 20.00 uur haar eerste open avond. Plaats: Maastrichter Pastoorstraat 14. We hopen dan een begin te maken met onze activiteiten. Onze officiële doelstelling: De levensbeschouwelijke, maatschappelijke en culturele ontwikkeling van onze deelnemers op R.K. grondslag te bevorderen.

We staan open voor alle H.B.O.- en W.O.-studenten die onze doeltelling ondersteunen en identiteit delen of daar in principe belangstelling voor hebben.

Op onze open avond zullen we nadere uitleg geven en bekijken voor welke activiteiten belangstelling is. Een geloofs-cursus zal een belangrijk onderdeel van onze activiteiten zijn. Daarnaast b.v. toneel, culturele avonden, lezingen, films etc. Je bent hartelijk welkom en het verplicht je tot niets. Zie ook onze posters en folders die we vorige week (plus minus 12 december) verspreid hebben. We hopen iets moois op te bouwen in Maastricht.

Jeroen Wolhuis tel. 616735
Annemarie Smulders tel. 218476
Marinke van der Meer tel. 217975
Studentenpastor F. Però tel. 216169

Luss

Batavierenrace

Vanaf heden is de inschrijving geopend voor de 14e batavierenrace die dit jaar op 26 april zal worden gehouden. De Luss en L.V.&S. willen dit jaar zowel een recreatie als een wedstrijdteam uitzenden. Inschrijving dient plaats te vinden voor 1 maart bij het secretariaat van L.V.&S. De kosten bedragen voor sportkaarthouders f 30,00 en voor niet sportkaarthouders f 37,50. Voor verdere informatie kun je terecht bij Hans Severens, Tel. 043 - 613135.

Wetenschapswinkel

Bij de wetenschapswinkel zijn verschillende vragen binnengekomen waarbij studenten (al dan niet vrijwillig) een bijdrage aan de beantwoording kunnen leveren:

Buurtvereniging Heerlen/Gezondheids-wetenschappen, Geneeskunde

Een groep buurtbewoners in Heerlen heeft klachten over de luchtverontreiniging, hetgeen blijkt uit luchtwegenaandoeningen, gewrichtsaandoeningen, hoofdpijnen etc.
Hoe ernstig zijn deze klachten?

COC Maastricht/Rechten, Gezondheids-wetenschappen

Assistentie bij het in kaart brengen van de zogenaamde latente discriminatie t.o.v. homoseksuelen in de regio. Beschrijving van een aantal cases zou de gemeente Maastricht van het belang van een beter bestrijdingsbeleid in deze dienen te overtuigen.
Het onderzoek zou zich op vijf aandachtgebieden moeten concentreren: algemene werksituatie, openbare orde en politiek, huisvesting, onderwijs en gezondheidszorg.

Stichting Kritische Massa/Rechten, Gezondheids-wetenschappen

De Stichting Kritische Massa verricht onderzoek op het gebied van allerlei kernenergievraagstukken. Een aantal vragen heeft zij aan de wetenschapswinkel voorgelegd.

De vragen bevatten juridische en gezondheidskundige aspecten (gezondheidsrecht, eigendomsrecht, internationaal recht etc.)

Delen hiervan kunnen wellicht als scriptieonderwerp of stage (na goedkeuring van de desbetreffende vakdocent) in het studieprogramma opgenomen worden.

Platform voor Anti-Discriminatie/Gezondheids-wetenschappen

Er zijn aanwijzingen omtrent een ongelijke behandeling van buitenlanders bij allerlei gezondheidsinstellingen. Het platform wil deze uitgebreid onderzocht zien.

Deze vraag kan wellicht vertaald worden in een onderzoeksstage bij Gezondheids-wetenschappen.

Meer informatie over al deze vragen is verkrijgbaar bij de wetenschapswinkel.

Studenten die geïnteresseerd zijn in een of meerdere van deze onderwerpen (op vrijwillige basis, in het kader van de studie of eventueel in de vorm van een studentassistentie) kunnen contact opnemen met de wetenschapswinkel Hoofdgebouw, kamer 146, tel: 888283 bij geen gehoor 888284.

Tafelstraat 13

Nieuwjaarsreceptie

De -binnenkort 10 plus 1 jaar bestaande- Tafelstraat wil graag samen met alle geïnteresseerden het Internationale Jaar van de Vrede 1986 openen tijdens een Nieuwjaarsreceptie in centrum Tafelstraat 13.

Wij doen dit samen met de Nobelprijswinnaars voor de Vrede 1985, de Internationale Artsen ter Voorkoming van Kernoorlog (IPPNW), in Nederland en ook in Maastricht vertegenwoordigd door de Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie (NVMP).

Er zal een fototentoonstelling worden geopend, die geschonken is door de Japanse zusterorganisatie van de NVMP. Peter Rosier, student geneeskunde, zal een kort woord spreken over "Vredes-beweging als medische preventie".

Daarnaast zal er genoeg gelegenheid zijn voor geestrijke gedachtenwisseling en gesprek.

Tijd: dinsdag 14 januari van 17.00-19.00 uur.

Plaats: Tafelstraat 13, 6211 JD Maastricht, tel. 215651.

Viering

De eerste viering van het nieuwe jaar vindt plaats op zondag 12 januari om 19.00 uur in de Cellebroederskapel (toegang via de tuin van de Beyaard, Brusselsestraat 38). Thema is de doop van Jesus in de Jordaan (Mattheus 3, 13-17). Voorganger is Pim Ligvoet. Het koor zingt en er is opvang voor de kinderen.

Paauze

Er zijn in januari geen open dinsdag-avonden. Wel groepen.

COC

Agenda voor januari

Elke werkdag geopend van 14-17 uur. Elke eerste en derde vrijdag van de maand van 15-18 uur Jongerencafé.

Elke woensdagavond van 21-22.30 uur Aids-Infolijn 043-218337.

Vrijdag 10 januari, 20.00 uur: Vrouwen-avond.

dinsdag 14 januari, 20.30 uur: Ondersteboven. Ger ontvangt gasten.

Woensdag 15 januari, 20.00 uur: Jongeren thema avond.

Vrijdag 17 januari, 20.00 uur: SIR-avond over anti-pedofilie.

Dinsdag 21 januari, 20.00 uur: Werkwinkel. Café Rosé open.

Vrijdag 24 januari, 20.00 uur: Vrouwen-avond.

Dinsdag 28 januari, 20.00 uur: Open Avond.

Bureau Onderwijs FdG

Aan: Alle studenten Medische Faculteit Betreft: Verkoopbalie bronnen Geneeskunde

Thans zijn nog beschikbaar de navolgende secundaire onderwijsbenodigdheden voor de studenten van de Faculteit der Geneeskunde:

De verkoopbalie secundaire onderwijsvoorzieningen (hal. Hoofdgebouw) is geopend maandag tot en met vrijdag van 12.30-14.00 uur.

Eerstejaarsstudenten Geneeskunde

Het literatuurboek, nummer 309, behorend bij blok 1.1 1985/1986 "Inleiding in de medische studie" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 8,90.

Het literatuurboek, nummer 317, behorend bij blok 1.2 1985/1986 "Traumata" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,50.

Het literatuurboek, nummer 347, behorend bij blok 1.3 1985/1986 "Infecties en ontstekingen" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,30.

Tweedejaarsstudenten geneeskunde

Het literatuurboek, nummer 307, behorend bij blok 2.1 1985/1986 "Embryo en foetus" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,-.

Het literatuurboek, nummer 382, behorend bij blok 2.4 1985/1986 "De adolescent" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,80.

Derdejaarsstudenten Geneeskunde

Het literatuurboek, nummer 308, behorend bij blok 3.1 1985/1986 "Koorts, infectie en ontsteking" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,40.

Het literatuurboek, nummer 328, behorend bij blok 3.2 1985/1986 "Moeheid" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,-.

Het literatuurboek nummer 350, behorend bij blok 3.3 1985/1986 "Kortademigheid en pijn in de borst" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,90.

De inleiding ten behoeve van blok 3.3 1985/1986 "Anatomic van de thorax", deel 1 en 2, nummer 356, is verkrijgbaar. De prijs hiervan is f 0,60.

Het literatuurboek, nummer 383, behorend bij blok 3.4 1985/1986 "Voeding-overslaving-stress" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 10,40.

Vierdejaarsstudenten geneeskunde

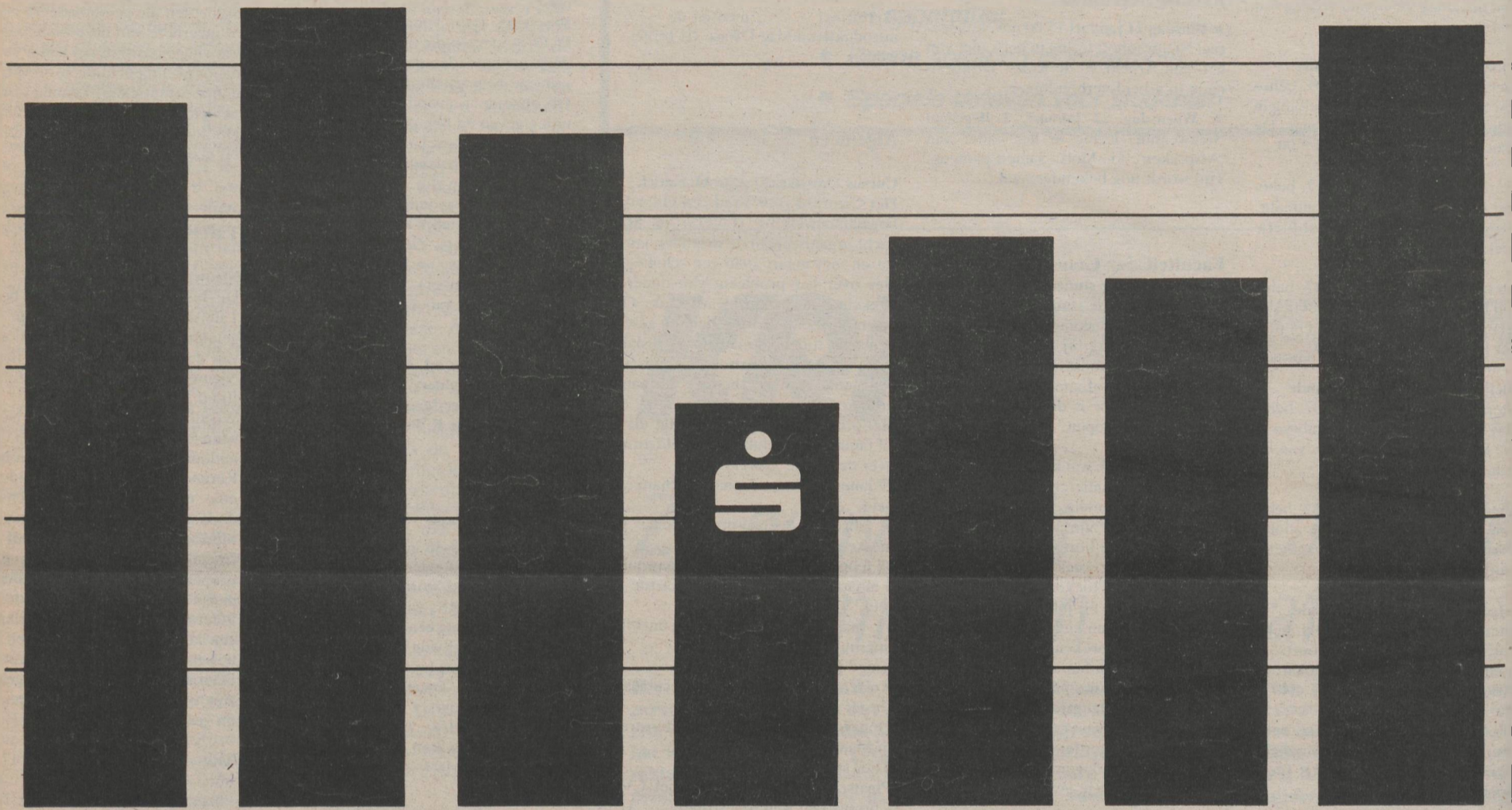
Het literatuurboek, nummer 306, behorend bij blok 4.1 1985/1986 "Bloedverlies" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 3,30.

Ekonomie

Aan alle studenten FdEW

Uitslag voortgangstoets 2 - 1985/1986. De uitslag van de tweede voortgangstoets 1985/1986 van 17 december 1985 is vanaf woensdag 15 januari 1986 beschikbaar. Op vertoon van de collegekaart krijgt elke student een individuele uitslag van zijn resultaten. De uitslag is verkrijgbaar bij de informatiebalie Bureau Onderwijs FdEW. Voor de uitgifte van deze overzichten is de balie op 15.01.1986 geopend van 09.00 uur tot 12.00 uur. Daarna gelden de gebruikelijk

DE GOEDKOOPESTE LENING (PL OF DK) HEEFT SPAARBANK LIMBURG

Voorbeelden van een Persoonlijke Lening**

U leent	Jaar- [*] rente %	12 mnd.	24 mnd.	36 mnd.	48 mnd.	60 mnd.
f 3.000	13,1	f 267,07	f 141,74	f 100,18	f 79,55	f 67,30
f 6.000	12,1	f 531,62	f 280,98	f 197,79	f 156,47	f 131,89
f 8.000	11,1	f 705,46	f 371,28	f 260,29	f 205,11	f 172,24
f 10.000	10,4	f 878,86	f 461,15	f 322,37	f 253,31	f 212,15
f 18.000	10,4	f 1581,94	f 830,07	f 580,26	f 455,96	f 381,87

*De rente per jaar op basis van samengestelde interest, m.i.v. 4-11-1985

Ook andere bedragen en looptijden zijn mogelijk.
Maximum krediet is f 30.000,—.

**Zowel het Doorlopend Krediet als de Persoonlijke Lening kennen geen afsluitkosten.
Een overlijdensverzekering is bij het tarief inbegrepen.

Voorbeelden van het Doorlopend Krediet**

Kredietlimiet max. f 30.000	Rente % per mnd.	Jaar- ¹⁾ rente %	Maandelijkse aflossing ²⁾	Theoretische looptijd ³⁾
f 3.000	0,84	10,56	f 60,00	65 mnd.
f 5.000	0,84	10,56	f 100,00	65 mnd.
f 10.000	0,84	10,56	f 200,00	65 mnd.
f 20.000	0,84	10,56	f 400,00	65 mnd.
f 30.000	0,84	10,56	f 600,00	65 mnd.

¹⁾ De rente per jaar op basis van samengestelde interest m.i.v. 5-11-1985

²⁾ 2% van de kredietlimiet

³⁾ De theoretische looptijd geeft het aantal maanden aan dat u aflost als u het gehele bedrag opneemt, bij de huidige tarieven, zonder extra aflossingen en opnamen.

Alleen over het opgenomen krediet betaalt u rente.
Extra aflossen (dus meer dan het termijnbedrag) kan altijd.
Het levert u een directe rentebesparing op.

Mocht u meer willen weten, bel dan het centraal informatienummer 043-296666 toestel 500 of loop binnen bij een van onze kantoren.

spaarbank limburg

Hoofdkantoor: Markt 17-18, Maastricht. Tel. 043-29 66 66, **Distriktkantoor:** Prinsenhofstraat 3, Venlo. Tel. 077-1 15 55
Bijkantoren: Maastricht (18), Amby, Beek, Berg en Terblijt, Blerick (4), Borgharen, Bunde, Cadier en Keer, Eijsden, Gronsveld, Heer (3), Meerssen, Roermond, Sittard (3), Tegelen, Vaals, Valkenburg, Velden, Venlo (3), Venray.

Cul
Niet ver
voor m
stad die
en kost
Europe
Abteibe
Johanne
geestes
ging ter
een sa
met de V
lein. Cla
neemt
maar hij
sen en
weten w
jekt Abi
gen, de
bringer
lectie he
genome
jaren z
met me
ders ee
gen; pe
en Long
ogen wi
zou m
chengla
van de
geeft nu
glans.
Alumir
Zoals d
instellin
aan. De
en dez
doorbr
vijf verc
toren r
en glas.
rizontale
gebouw
brug o
hoofdin
glooiier
parklan
kunstwe
nin wor
verrast
geveve
se nive
al komt
busvorr
netten,
golvenc
len me
Om he
gelijk t
kens in
ruimte
glazen
park er
stelling
fel tot s
te plaac
gedacht
mengel
licht. H
wit mar
een m
tekt he
Het M
82), ee
ben er
der he
kent nie
riseren
andere
van alle
vind ni
als je
crale c
normal
sche e
zaak v
menszi
bepaal
Observ

Abteiberg in Mönchengladbach: een synthese van architectuur en kunst

Niet ver over de Nederlandse grens schittert in een Duits stadje sinds 1982 een prachtig museum voor moderne en hedendaagse kunst: het Städtische Museum Abteiberg Mönchengladbach. Een stad die nauwelijks een kwart miljoen inwoners telt beschikt nu over een van de grootste, modernste en kostbaarste instellingen op het gebied van de moderne kunst. Het is niet makkelijk om binnen de Europese grenzen een museum te vinden dat qua collectie en zeker qua uiterlijk een vergelijking met Abteiberg kan doorstaan. Abteiberg is een perfecte synthese van architectuur en kunst.

Johannes Cladders heeft zijn geesteskind lang gekoesterd. Hij ging ter realisering van het project een samenwerkingsverband aan met de Weense architect Hans Hollein. Cladders' eigen kunstcollectie neemt een belangrijke plaats in, maar hij heeft daarnaast ook fondsen en invloedrijke verzamelaars weten warm te maken voor het project Abteiberg. Alle voorbereidingen, de bouw en het bij elkaar brengen van de uiteindelijke collectie heeft ruim tien jaar in beslag genomen. Cladders richtte al in de jaren zestig tentoonstellingen in met mensen die toen nergens anders een voet tussen de deur kregen; personen als Beuys, Kounellis en Long. Hem stond precies voor ogen wat het uiteindelijke resultaat zou moeten worden in Mönchengladbach. De concretisering van de blauwdruk van zijn dromen geeft nu een Duits provinciestadje glans.

Aluminium en wit marmer

Zoals de naam al aangeeft ligt de instelling tegen een abdijheuvel aan. De bouwlagen zijn langgerekt en deze horizontale lijnen wordt doorbroken en bekroond met een vijf verdiepingen tellende kantoor-toren met veel spiegelen metaal en glas. De spanning tussen de horizontale en verticale lijnen doet het gebouw groter lijken. Een wandelbrug overspant de straat bij de hoofdingang. Halverwege de glooiende heuvel ontrolt zich een parklandschap, waarin her en der kunstwerken geplaatst zijn. Binnen wordt de bezoeker aangenaam verrast door telkens anders vormgegeven ruimtes die zich op diverse niveaus bevinden. Trap op trap af komt men in helder verlichte kuisvormige ruimtes, in kleine kabinetten, in vertrekken met een licht golvende wandlijn en in tussenhallen met uitgekende bovenlichten. Om het overzicht zo optimaal mogelijk te houden zijn de entrees telkens in de hoeken. In de benedenruimte heeft men door een grote glazen wand een ruim zicht op het park en de terrassen. De tentoonstellingsruimtes zijn op de tekentafel tot stand gekomen met de hierin te plaatsen kunstwerken vaak al in gedachten. Het licht is meestal een mengeling van natuurlijk en kunstlicht. Het gebruik van aluminium en wit marmer maken het gebouw tot een modern cultuurpaleis. Architect heeft hierover, in een artikel in het Museumjournaal (jaargang 82), een uitgesproken mening: „Ik ben er sterk voor dat de kunst onder het volk komt. Maar dat betekent niet dat je de kunst gaat vulgariseren of prostitueren of ze op een andere domme manier en ten koste van alles toegankelijk wil maken. Ik vind niet dat je het publiek uitsluit als je opnieuw een cultische, sacrale component toevoegt. In een normale maatschappij is het cultische en rituele, het sacrale een zaak van het gehele volk. Bij ons menszijn behoren heel eenvoudig bepaalde rituelen. Kunst maken, kunst

presenteren, kunst consumeren is een heel eigen ritueel.”

Cladders verwijst in datzelfde artikel naar een stelling van Daniel Buren: „Zijn stelling is dat iemand een tentoonstelling maakt de kunstenaars het materiaal leveren voor deze tentoonstelling. En als iemand de verantwoordelijkheid voor deze tentoonstelling neemt is de tentoonstelling het kunstwerk van deze persoon, in elkaar gezet als een collage van produkten van anderen. Noodgedwongen doe ik dat hier. Ik beoefen dit museum als mijn kunstwerk.” Hiervan kan de bezoeker nog dagelijks genieten. Ook al heeft Cladders met zijn zestigste verjaardag in maart j.l. afscheid genomen, het museumbeleid is onder de leiding van Dierk Stemmler niet merkbaar gewijzigd. Nog steeds is het grootste gedeelte van het gebouw semi-permanent ingericht met de eigen collectie en bruikelingen uit de verzamelingen van Marx, Omnash en Etzold. Een klein gedeelte wordt gebruikt voor wisselende tentoonstellingen: het Grafisch Kabinett, de Kleinen Galerie en de Wechselausstellung. Er is ook een volledig ingerichte aula in de vorm van een amfitheater, een leslokaal en in het centrum een cafetaria met glazen wanden, dat tegelijk doet denken aan een fabriekskantine en een Italiaanse stationsrestauratie.

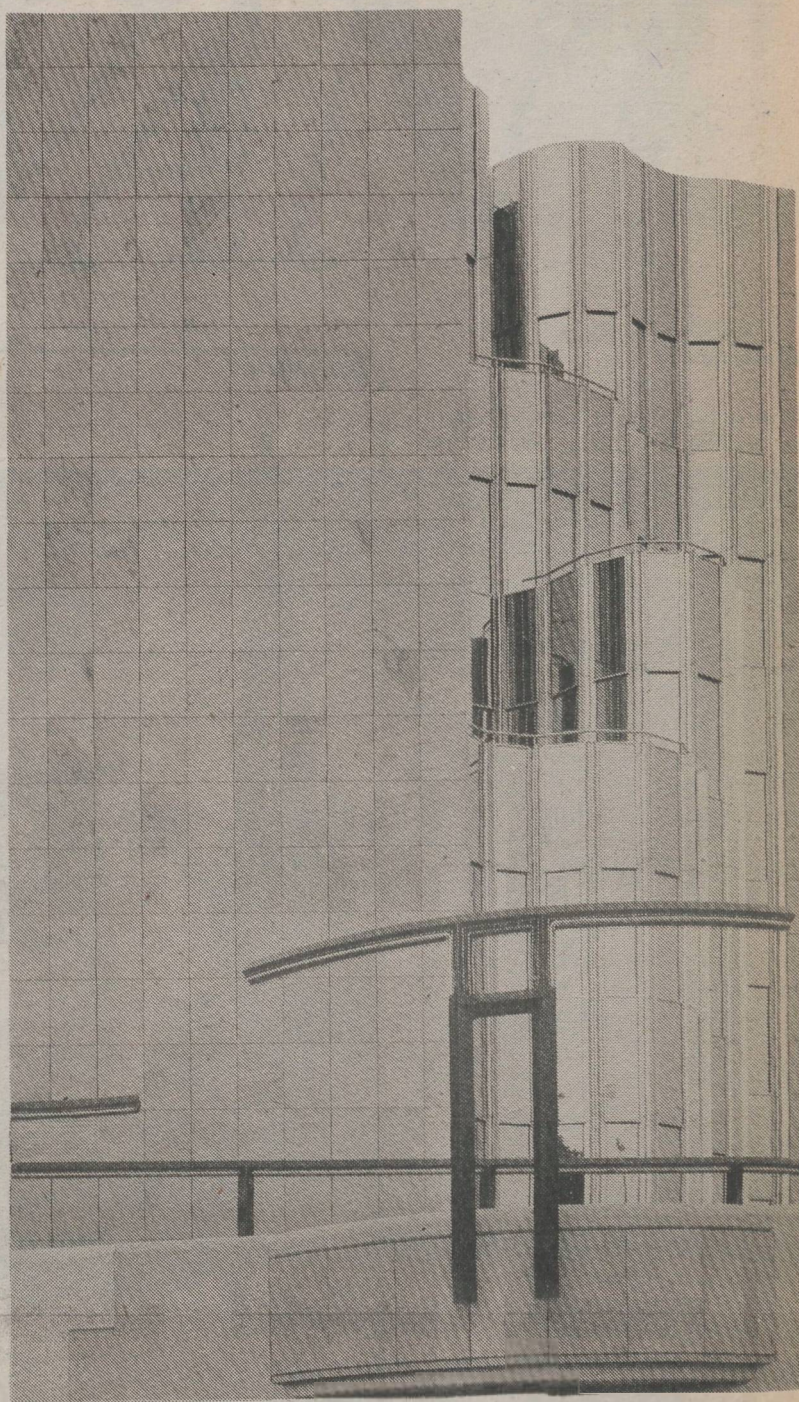
Salonfähig

De uitgebreide collectie documenteert de belangrijkste kunstrichtingen: expressionisme, konstruktivisme, minimal art, nieuwe concrete kunst, conceptueel art, arte povera, tachisme, zéro en pop art. In de Pyramidenraum treft de bezoeker werk aan van de Italianen Chia, Penone, Paolini en Merz. In de Amorpher Raum bevinden zich onder meer de subtiele beeldjes van Mataré, Schlemmer, von Stuck en Barlach. Produkten uit de jaren twintig, vlak voordat de Nazi's deze kunstenaars het werken onmogelijk maakten. Ook de Rijlandse expressionisten zagen destijds hun schilderijen als ontaard bestempeld. Nu is dit hier aanwezige expressionistische werk voor menig bezoeker het meest toegankelijke dat zich binnen de muren van Abteiberg bevindt. Een strak vormgegeven, aan De Stijl herinnerend, 'Plastisches Ensemble', elementaire vormen uitgevoerd in karton, treft men aan in de Heerichraum. Pure pigmentkleur blauw heeft Klein benut voor een tweetal doeken en een gipssculptuur. Voor het Nouveau Realisme is ook een aparte ruimte beschikbaar. Bewegende toestellen, machines en bizarre voorwerpen van onder andere Chamberlain, Tinguely en Christo (een ingepakt winkelwagentje) verschaft veel kijkplezier. De allermooiste ruimte is voorbehouden voor werk van Richter en Long. Acht grijze doeken aan de wanden met in het midden een cirkel van groene stenen vullen elkaar prachtig aan. Via de Galerie, met gipselementen van

Naumann en objecten van Palermo en Ruckriem, komt men in de Twobly/Andre Raum. Andre heeft 36 staalplaten op de grond laten leggen en op de achtergrond hangt een drieliuk, vervlekkten vormen een ritme, van Twobly. Het lijkt alsof, net als bij de grote wassen blokken van Beuys, hier omstreden werk door de majestueuse omgeving plots salonfähig wordt verklaard. Het Oberlichtraum licht op door de felle doeken van Stella, waarbinnen gebogen en rechte lijnen om voorrang strijden. Een ronduit verbluffende verzameling foto's zijn gelijkvloers bij elkaar gebracht. Met als middelpunt een wand met uitsluitend portretten, demonstreert Man Ray dat hij door diepgravend onderzoek van vormen en technieken zijn tijd ver vooruit was. Menig hedendaags fotograaf is nog steeds aan hem schatplichtig.

Pluformiteit

In de Kleinen Galerie hangen in verschillende grootten en tinten op papier getekende kruisen, 674 stuks. Felix Droese rekent met dit 'Leninistische Friedhöfe' af met de communistische heilige. Dit slagveld is net als de exposities „Die entwaffente Karikatur-über die Unmöglichkeit moderne Kunst zu karikieren" tot begin februari te zien. Een selectie cartoons die moderne kunststromingen tot onderwerp hebben zijn hier samengebracht. Ondanks de kwaliteit van vooral de New Yorker en Punchcartoonisten, om een spontane glimlach op te wekken, wordt de essentie van de moderne kunst zelden getroffen. Dit kan de bezoeker zelf constateren in het aangrenzende vertrek, waarin een aantal leenwerken een doorsnee geeft van de twintig-

geeuwse kunst. Werk van onder meer Picasso, Mondriaan en Moore delen broederlijk deze Wechselausstellung. Abteiberg heeft relatief veel werk in huis van Beuys, Warhol (naast een prominent portret van verzamelaar Marx heeft het museum ook zijn fameuse soepblik in huis), Rauschenberg en Broothaers. Abteiberg is een museum dat al een bezoek waard zou zijn als er zich geen enkel kunstwerk in zou bevinden. Nu er sprake

is van een evenwichtige collectie die de pluformiteit van de moderne en hedendaagse kunst treffend illustreert, kan het oog meer dan volop genieten.

Paul Pinxten

Abteiberg is dagelijks (behalve op feestdagen en op maandag) geopend van 10-18 uur. Inlichtingen: tel. 02161/254614.

Agenda

Filmhuis

Donderdag 9 januari tot en met zondag 12 januari, 20.00 uur: *Pépé le Moko*, J. Davivier. **22.00 uur:** *Klassenverhältnisse*, Straub en Huillet.
maandag 13 januari tot en met woensdag 15 januari, 20.00 uur: *Neige*, J. Berto.
Donderdag 16 januari tot en met woensdag 22 januari, 20.00 uur: *Les Misérables*, J. L. Chanois.

Stadsschouwburg Maastricht

Donderdag 9 januari, 20.00 uur: Theaterproject *Anna Blaman* door RO-theater.

Zaterdag 11 januari, 20.00 uur: *Leocadia* m.m.v. Mary Dresselhuys en Henk van Ulzen. In het Theatercafé om 23.00 uur: mime door Chris Willems (gratis).
Dinsdag 14 januari, 20.00 uur in het Staargebouw: Ingrid Haebler (pianorecital)

Woensdag 15 januari en donderdag 16 januari, 20.00 uur: *Cri d'amour* door danscompagnie Limburg.

Vrijdag 17 en zaterdag 18 januari, 23.00 uur in het Theatercafé: De Twie (Thei Dols en Will Wintjes) met *Limbo 1* (gratis).
Zondag 19 januari, 20.00 uur: *Kinderen van een mindere god* met Josine van Dalsum en Jules Hamel e.a.

Dinsdag 21 januari, 20.00 uur: Trio D'Archi di Roma (kamermuziek). **Donderdag 23 januari, 20.00 uur:** *Merg* door toneelgroep De Salon.

Diversen

Galerie Wanda Reiff, Aalbeek-Nuth: Bedn Baykam (schilderwerken op papier), tot 19 januari. **Maastricht:** Roger Raveel (schilderijen) tot 19 januari.

't Bassin, Maastricht: *„Het gekleurde Element"* (tot 19 januari).

ROZ studio, Maastricht: Jacques Timp (schilder/graphics).

ultureel Centrum Hoensbroek: *„De mode"*, internationale Cartonnale.

Kasteel Hoensbroek (groene kamer): Mirjam Verheggen (pianorecital), 12 januari.

Kasteel Hoensbroek (poortgebouw): expositie Sue Hooper in fotogalerie 68.

Natuurhistorisch Museum Maastricht: Jubileumtentoonstelling *Natuurhistorisch Genootschap Limburg*.

Stichting Intro: donderdag 16 januari, 20.30 uur: *Amsterdams Gi-taar trio*.

